

Odločilna mora biti presoja kolektiva

Pretirano visoki razponi v osebnih dohodkih vodilnih ljudi in drugih članov kolektiva ne bi smeli ocenjevati zgolj kot ne-moralnost in samovoljnost posameznikov, ki si pustijo na podlagi skonstruiranih meril izračunati in izplačati visoke, nezastužene dohodke. Gre namreč za globlji pojav. Taki primeri bi morali biti signal za vprašanje: Kaj pa se dogaja v tem podjetju? Če vodilni ljudje nezastuženo prejema visoke dohodke, je mogoče le eno: s samoupravljanjem v podjetju nekaj ni v redu. Pravilnik, ki dopušča take reči, prav gotovo ni bil demokratično sprejet ne glede na to, ali so bila merila skonstruirana in visoki dohodki skriti v promitah ali pa je pravilnik brez sramu kazal možnost neopravičljivega zaslužka.

Kaj hočem s tem reči? To, da s tem, če smo ozorili na nekatere nemožne izrastke popačenega delitve po delu v tem ali onem kolektivu, se nismo storili najkrajnjega. Bolj važna se mi zdi naloga: ugotoviti in odstraniti vzroke nedemokratičnosti pri sprejemanju pravilnikov. To je zdaj potrebna čista. Odkrivanje dveh sto tisočkarjev je bilo morda res potrebno, ni pa to najvažnejše. Kaj pa bi dosegli, če bi ostalo pri tem? Vodilni ljudje so zvečini vrtni delar, kolikor so ga nezastuženo prejeli, življenje v podjetju pa gre po starih kolonialnih. Zakaj? Zato, ker s tem posegom, največkrat od zunaj, nismo izkoreninili, ki so v bodoče še omogočale nastajanje takih nezmernosti.

Korenine so v birokratizmu, v samovoljni posameznikov v nekaterih podjetjih. Izdelovanje pravilnikov prepuščajo skupini strokovnjakov ali komisij, ali celo nekemu izven podjetja, namesto da bi se v širši razpravi kolektiva porajale zamisli za ugotavljanje osnov delitve. Pravilnik dajo zgolj formalno v razpravo kolektivu, in to tako, da gledajo delavci na pravilnik kot na nekaj, kar je bilo sprejeto od zgoraj in česar sploh ne razumejo. Če hočemo doseči, da bo pri kolektivu občutek, da sam neposredno odloča, potem si mora delovni kolektiv zagotoviti popolno demokratičnost pri sprejemanju pravilnikov. Treba je odstraniti s poti birokratizem in praktičnem nekaterih vodilnih ljudi, ki ne razumejo družbeno-političnih strani procesov, ki se odvijajo v kolektivu. Med delovnimi ljudmi je treba ustvariti vzdušje medsebojnega zaupanja za dosežanje določenih osebnih in družbenih koristi, ki se morajo izražati v oblikovanju in delitvi dohodka.

Potemtakem je dosti važnejše — in to hočem poudariti — da sam kolektiv ugotovi, ali vodilni ljudje po veljavnem pravilniku zaslužijo v skladu z resnično sposobnostjo, prizadevanostjo in delom. Nič za to, če je ta zaslužek v večjem ali manjšem razponu: glavno je, ali ga določi sam kolektiv in če je zares zaslužen. Ustvariti moramo torej take pogoje za delovanje samoupravljanja v podjetju, da bo posamezne popačenosti v delitvi ugotovljali in popravljal kolektiv sam in ne kdor zunaj. Včasih je potrebna akcija socialističnih sil izven podjetja tudi zato, ker so

POLOŽAJ V KONGU

Čete osrednje vlade v sestavi sil OZN

U Tant je sprejel Adulovo ponudbo potem ko so oblasti v Severni Rodeziji dovolile prevoz štirideset obojnih izvidniških vozil v Katango — Čombe je poslal svojega odposlanca v zahodno-evropske prestolnice

ELISABETHVILLE, 25. dec. (Reuter). Moiz Combe in njegov »parlament« sta sklenila poslati v Leopoldville delegacijo, ki bo s razgovorjale s predstavnikami zakonite kongoske vlade. Uradno so objavili, da bo delegacija odpotovala v Leopoldville v sredo.

Prav tako so objavili, da se bo katanski »parlament« sestajal 3. januarja in da so naprosili poveljstvo sil OZN, naj s svojimi letali prepele v Elisabethville predstavnice iz severne Katange, središča opozicije proti Combeju.

Combe, ki je takoj po sestanku s premierom Adulo v Kitoni in potem, ko so podpisali sporazum, preklical vse, kar je podpisal, je poslal svojega »zunanjega ministra« Kimbo v Pariz. Predstavniki katanske »vlade« je izjavil, da bo Kimba potem verjetno potoval tudi v Bruselj, London, Bonn in Rim, in se vrnil v Elisabethville v začetku januarja. Sodijo, da bo Kimbo poslal v zahodne prestolnice z nalogo, da izposluje diplomatsko podporo za Combejevo stališče.

New York, 25. dec. (Tanjug). — Vključev 1000 vojakov osrednje kongoske vlade v sestavo sil OZN, ki naj bi jih prepele v Katango, in nekatere podrobnosti v zvezi s tem so skoraj edine novice v OZN, kjer je še čuti noletno praznično vzdušje. V poslopju v East Riverju je trenutno le malo odgovornih

osebosti. Vršilec dolžnosti generalnega sekretarja OZN U Tant si prizadeva odbrati nadzor nad dogodki v Katangi. Skupaj z nekaterimi najbližjimi sodelavci je stalno v zvezi s silami OZN kot tudi s centralno vlado.

Tu ne poudarja, kje bodo uporabljene enote kongoske vojske. Pooblaščen predstavniki se omejujejo na pripombo, da bodo delovali v sestavi sil OZN.

Vest, da je U Tant sprejel 1000 vojakov, ki mu jih je ponudil premier Adula, je bila objavljena potem, ko je predstavnik OZN v Katangi sporočil, da bo oblasti v Severni Rodeziji dovolile prevoz 40 obojnih izvidniških vozil v Katango.

Stalni britanski predstavnik v OZN Sir Patrick Dean je potem, ko je prejel U Tantovo pismo o tem hudem incidentu, samo izjavil, da bo o tem takoj obvestil britansko vlado in zahteval preiskavo.

Doslej v OZN ni bilo slišati dosti odmevov na vest, da bodo v Katango odpotovali čete osrednje vlade. V krogih ameriške delegacije



V TABORISCU BALUB V ELISABETHVILLE je v zadnjih dveh tednih vladala strahotna lakota, ker pripadniki sil OZN zaradi bojev s čombejci niso mogli skrbeti za prehrano beguncev. — Na sliki: Begunci v vrsti čakajo na prvi redni obrok hrane, ki so jim ga delili po končanih štirinajstidnevni bojih.

DELO ODBOROV ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Povečanje proračunskih sredstev za izboljšanje carinske službe

BEOGRAD, 25. dec. (Tanjug). Proračunska odbora obeh zborov Zvezne ljudske skupščine, ki sta danes sprejela predlog zveznega proračuna za leto 1962, sta tudi tokrat poudarila pomen racionalne uporabe proračunskih sredstev. Poslanci so se posebej zanimali tudi za višino sredstev, ki so jih državni organi in ustanove planirali za honorarno in nadurno delo v prihodnjem letu.

V debati o regresih in premijah na področju kmetijstva, ki so zbudili večjo pozornost poslancev, so poudarili, da je treba bolj misliti na to, da bodo sredstva za premiranje živinoreje usmerjena predvsem na spodbujanje razvoja te proizvodnje na socialističnih gospodarstvih in ekonomijah.

V proračunskem odboru Zveznega zbora so danes razpravljali o planiranih dohodkih in izdatkih več zveznih ustanov, med njimi sekretariata ZIS za svetovno in kulturno, za ljudsko zdravstvo, za socialno politiko in komunalna vprašanja itd.

V proračunskem odboru Zbora proizvajalcev je bil v središču pozornosti proračun dohodkov in izdatkov uprave carin. Na vprašanja poslancev je odgovorjal direktor carin Zlatko Viljanovski.

Poslanci so se strinjali s predlogom o povečanju proračunskih sredstev za izboljšanje in organizacijo carinske službe, ki s precejšnjim naporom opravlja svoje delo. O tem prita tudi dejstvo, da ima 27 odstotkov carnikov srednjo in višjo strokovno izobrazbo. V obrazložitvi Viljanovskega je med drugim poudarjeno, da je število prehodov čez mejo letos naraslo na 10 milijonov, vtem ko jih je bilo lani 7 milijonov. Po njegovem predlogu, ki je naletel na razumevanje večine poslancev, bi bilo treba odpreti še štiri ali pet novih carinarnic in hkrati povečati število uslužbencev na glavnih carinskih prehodih, kjer opravljajo zdaj delo štirje ali pet carinikov, namesto 15 do 20, kolikor jih terjajo vsakdanje potrebe.

Proračunska odbora sta končala delo. Danes so zasedali še drugi skupščinski odbori.

Pred pogajanjimi o Bizerti

Po umiku francoskih čet nameravajo Bizerto spremeniti v vojaško-pomorsko ustanovo šolskega značaja

TUNIS, 25. dec. (Tanjug). V krogih, ki imajo dobre zveze s tunizijsko vlado, pričakujejo, da bodo na francosko-tunizijskih pogajanjih, ki se bodo spet začela v sredo v Rimu, lahko našli podlago za sporazum o Bizerti.

Razgovori, ki so jih imeli v začetku decembra, so bili informativnega značaja, medtem ko so zdaj, pred nadaljevanjem razgovorov, po mnenju tujakšnih krogov jasnejši osnovni vidiki celotnega problema.

Po mnenju tunizijske vlade bi se moralo oporiti v Bizerti čimprej spremeniti vojaško-pomorsko ustanovo šolskega značaja, pri čemer

bi morali določiti — kar je najvažnejše — kako in kdaj se bodo umaknile francoske čete.

Če bi se razgovori v Rimu uspešno končali, bi sklicali formalni sestanek ministrov obeh držav in dokončno sestavili določbe bodočega sporazuma.

Nadaljevanje na zadnji strani

ČETRTA PLENARNA SEJA CK ZK ČRNE GORE

Uveljavljanje gledišč III. plenuma

TITOGRAĐ, 25. dec. (Tanjug). Danes se je začela v Titogradu četrta razširjena plenarna seja CK ZK Črne gore, na kateri obravnavajo idejno-politične in organizacijske probleme ter naloge organizacije ZK v tej republiki pri uveljavljanju gledišč tretjega plenuma CK ZK Jugoslavije. O predloženem dnevnem redu je imel uvodno besedo organizacijski sekretar CK ZK Črne gore Milan Vukasović.

V začetku je Vukasović poudaril, da je bilo obdobje po VII. kongresu ZK Jugoslavije in V. kongresu Socialistične zveze značilno po naporih in prizadevanjih vodstev in organizacij ZK, da se v skladu s pomebnimi spremembami v gospodarstvenem in družbenem življenju s čedalje pomembnejšo vlogo organov samoupravljanja in Socialistične zveze razvijajo tudi ustrezne oblike in metode dela v idejno-političnem delovanju Zveze komunistov. Potem je govoril o pogledanju in bogatitvi oblik neposredne socialistične demokracije. Vukasović je posebej opozoril nato, da je znan del članstva v Črni gori pravilno razumel duha novih gledišč, izraženih v sklepih VI. in VII. kongresa, posebej pa v programu ZK, in da si je prizadeval metode svojega delovanja vkladiti z novo vlogo ZK. To je znano pripomočilo k bogatitvi razpoložljivosti družbeno-političnega življenja v komunah.

Potem ko je poudaril, da je potrebno tesnejše in bolj določeno povezovanje ideološkega izobraževanja komunistov z vsakdanjo prakso in potrebami idejnega boja je Vukasović govoril o dosedanjih uspehih organizacij ZK in organov upravljanja na področju konkretnih uporabe demokratičnih in neposrednih oblik delitve v podjetjih, ki se odvijajo dokaj počasi, nesistematično, površno in brez zadostnega poglobljanja v probleme slehernih organizacij in ustanove posebej.

Vukasović je potem govoril o sprejemu novih članov v Zvezo komunistov, nadalje o nekaterih najvažnejših nalogah v graditvi Zveze komunistov o idejni vzgoji in usposabljanju članstva za samostojno družbeno-politično delovanje ter o vlogi in razvijanju boja mnenj s socialističnih vidikov.

V razpravi o idejno-političnih in organizacijskih problemih in nalogah ZK v uveljavljanju gledišč III. plenuma CK ZK Jugoslavije.

Plenum se nadaljuje.

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

Nadaljevanje na zadnji strani

IZ JUŽNOAFRIŠKE REPUBLIKE

Še ostrejši rasistični zakoni

Zakoni bodo naperjeni proti vsem, ki nasprotujejo politiki rasne segregacije — Za prestopke proti njim je predvidena tudi smrtna kazen

JOHANNESBURG, 25. dec. (AFP-AP). Parlament Južnoafriške republike bo začel na svojem prihodnjem zasedanju v januarju obravnavati nove zakone o notranji varnosti države. Zakoni bodo naperjeni proti »rasnim saboterjem« kot tudi proti organizacijam in ljudem, ki nasprotujejo sedanjim politiki rasne segregacije v Južnoafriški republiki.

Vladni list »Dagbreek« piše, da se bodo posebne določbe nanasale tudi na »No-belo« razreda, za mir Luthuliz, ki živi zdaj konfiniran v svojem kraju.

Pričakujejo, da bodo ljudem v političnem preganjanju prepovedali izdajati publikacije in razgovarjati z novinarji. Tuji dopisniki, ki bodo intervjuvali ljudi v preganjanju, bodo takoj deportirani. Prav tako bodo ukrepali proti komunistom, ki ne bodo smeli zapustiti svojih domov razen v delovnih urah.

Opozicijski list v Johannesburgu »Sunday Times« piše, da bodo novi zakonski predpisi določali hude kazni, tudi smrtno kazen, za tiste, ki bi sabotali zakonske določbe. Pravosodni minister Južnoafriške republike Vorster je danes izjavil, da bo predložil parlamentu zakon, ki bo do lokalne ostrane kazni za saboterje. Vorster je to izjavil po sabotažah, ki so bile prejšnji teden v Johannesburgu, Durbanu in Port Elizabethu.

Kakor je bilo že objavljeno, je prišlo do sabotaž v vseh »vladinih« ustanovah, zlasti tistih, v katerih najbolj prihajajo do izraza rasna diskriminacija in politika apartheida. Letaki, ki jih je razširila nova organizacija, poudarjajo kot osnovni cilj boj proti rasni diskriminaciji. Na letakih piše: »Kot jedro naša bomo začeli boj za svobodo in demokracijo z novimi metodami, ki bodo dopolnile akcije že obstoječih liberalnih nacionalnih organizacij.« Sabotaže in propagando z letaki so organizirali neposredno po neki proslavi, na kateri je Johannesburgska vlada potrdila, da bo nadaljevala svojo politiko rasne diskriminacije.



CRNA NA BELEM. Ugodne snene razmere so predvsem razveselile otroke, ki so takoj segli po sankah in smučeh in si iščejo razvedrila v zimski naravi. Tudi v zasneženem ljubljanskem Tivoliju ne manjka črnih pik — razgraničevalnih sankarjev...

Foto: Denila

● PALM BEACH

Argentinski predsednik Arturo Frondizi je odpotoval iz Palm Beacha, kjer se je sestajal s Kennedyjem, v Buenos Aires. Kakor je izjavil predstavnik Bele hiše Salinger, sta predsednika dosegla načelno soglasje o gospodarskih problemih in o bližnji konferenci Organizacije ameriških držav. Opazovalci so dajali, da prisloja Kennedy velik pomen stališču Argentine, posebno glede Kube.

● ORAN

Tajna vojaška organizacija francoskih ultrašev nadaljuje teroristično dejavnost v Alžiriji, čeprav je objavila, da bo med bojičnimi prazniki mirovala. V mestu Alžirja sicer včeraj ni bilo nobenih eksplozij, pač pa so bile v drugih mestih. V Philippeville je včeraj eksplozirala plastična bomba, pred neko mesarico. V Bonu pa je plastična bomba razdejala trgovino nekega Alžirca.

● TOKIO

Konec tega meseca bo odpotovala v LR Kitajsko delegacija Socialistične stranke Japonske, v kateri bo sedem članov parlamentarne delegacije, ki ostala na Kitajskem deset dni. Japonski socialisti se bodo razgovarjali s predstavniki kitajskega inštituta za diplomatske študije o mednarodnih problemih. To bo tretji obisk delegacije Japonske Socialistične stranke v LR Kitajski.

● MOSKVA

Kakor poroča sovjetska agencija TASS, so se v Moskvi začela vsesvezna konferenca o ideološkem delu — vprašanju, o katerem v zadnjem času v Sovjetski zvezi čedalje več razpravljajo. Prvi sekretar CK KP Sovjetske zveze Hruščev je imel kratak uvodni govor, v kateri je sekretar Centralnega komiteja Iljčev poročal o nalogah v ideološkem delu po XXII. kongresu KP Sovjetske zveze.

POSVETOVANJE O OTROŠKIH IGRAČAH

Igrača je enakovredna drugim vzgojnim sredstvom

LJUBLJANA, 25. dec. V Klubu ljudskih poslancev je bilo danes posvetovanje o otroških igračah, ki ga je sklical Zvezni odbor »Družina in gospodinjstvo« v sodelovanju s Svetom društvu za skrb za otroke in mladino Jugoslavije, s stalno konferenco »Družina in gospodinjstvo« pri republikanski zvezi sindikatov za Slovenijo in z Zvezo prijateljev mladine Slovenije. Namen tega posvetovanja je bil osvetliti probleme proizvodnje, uvoza in prodaje dobrih igrač in prispevati k njihovu čimhitrejšemu reševanju.

Uvodno besedo na tem posvetovanju je imel predsednik Zveznega odbora »Družina in gospodinjstvo« Pepec Kardaš, ki je najprej poudaril, da je Zvezni odbor povabil na posvetovanje vse, ki lahko kakorkoli vplivajo na pospešeno reševanje problema primernih otroških igrač in vse tiste, od katerih je odvisno nadaljnje delo za razširitev in napredek proizvodnje ter prometa otroških igrač, tako predstavnike industrije, trgovine, ljudske tehnike ter strokovnih, pedagoških, vzgojnih in zdravstvenih ustanov in drugih organizacij, ki se ukvarjajo s temi problemi. To posvetovanje pa je spodbudilo že predložiteljno revščino in pomankanje teh predmetov na tržnici, predmetov, ki se le prepočasno razvijajo glede na težavo, kakovost, vzgojno vsebino in na druge lastnosti, s katerimi mora biti igrača povezana. Za razstava otroških igrač na Gospodarskem razstavišču, ki je odprta te dni, zgovorno priča o tem, da so bili storjeni prvi koraki na tej poti, čeprav smo imeli zadostne strokovne in gmojne možnosti.

Na posvetovanju so slišali

udeleženci referate o problematiki otroških igrač z vseh aspektov, o proizvodnji otroških igrač pri nas ter o prometu in uvozu otroških igrač. Precej plodna razprava je te posamezne referate še dopolnila in osvetlila z vseh strani, kar je bilo videti na koncu, ko je posebna komisija izdelala sklepe s tega posvetovanja. Predvsem je bilo ugotovljeno, da je mnogo premalo povezave med industrijo, trgovino in potrošniki, da pri proizvodnji igrač vse premalo sodelujejo strokovnjaki ter pedagoški, zdravstveni in drugi delavci, da je uvoz otroških igrač popolnoma nezadovoljiv — nekateri od teh uvoženih igrač bi bilo treba celo prepovedati —, da je proizvodnja igrač v velikih težavah in da je zanjo premalo razumevanja in končno, da tudi prodaja igrač in zadovoljiva, ker bi potrebovali specializirane trgovine z igračami ali vsaj ločene oddelke pri večjih trgovinah, predvsem pa bi morali imeti strokovno usposobljene in specializirane kadre za prodajo igrač, kadre, ki bi znali prav čuvati. Med sklepi pa je treba še posebej poudariti ustanovitve iniciativnega odbora za organizacijo posebne institucije, ki se bo ukvarjala z vsemi temi problemi na področju igrač, med katerimi sta uvoz primernih igrač, zlasti pa se domača proizvodnja igrač osnovnega pomena. Podrobneje bomo o ugotovitvah in sklepih današnjega posvetovanja še poročali. —vš.

Čestitke

ob dnevu JLA

Beograd, 25. dec. (Tanjug). Ob dnevu JLA je prejel državni sekretar za narodno obrambo general armije Ivan Gošnjak čestitke od ministra za narodno obrambo LR Poljske generalpolkovnika Mariana Spychalskega, ministra za narodno obrambo CSSR generala armije Bohumira Lomskega, ministra za narodno obrambo LR Madžarske generalpolkovnika Lejosa Činega, ministra obojestranskih sil LR Romunije generala armije Leontina Salajana in namestnika predsednika ministrskega sveta ter ministra za narodno obrambo LR Bolgarije generala armije Ivana Mihajlova.

Nacionalni generalstaba JLA generalpolkovnik Radu Hamoviciu pa so čestitali načelnik generalstaba Kopnene vojske ZDA general G. H. Decker, načelnik generalstaba kanadske vojske generalporočnik Geoffrey Walsh in načelnik generalstaba grške armade generalporočnik Atanasios Frontistis.

Razen tega so visoki vojaški voditelji JLA prejeli več čestitk tujih predstavnikov, akreditiranih v Beogradu.

Priprave na okrajno konferenco SZDL

Ljubljana, 25. dec. — Izvršni odbor okrajnega odbora SZDL je po razpravi o nekaterih aktualnih vprašanjih telesne vzgoje (o čemer poročamo na drugem mestu) razpravljati tudi o pripravi na okrajno konferenco SZDL, ki bo predvidoma 31. januarja 1962. Ta bo obravnavala predvsem vlogo SZDL v sistemu družbenega upravljanja.

Na konferencah krajevnih organizacij SZDL, ki bodo v začetku januarja, bodo člani SZDL razpravljali o temeljnih vprašanjih gospodarskega in družbenega razvoja komun in prispevku Socialistične zveze k uveljavljanju mehanizma družbenega samoupravljanja. Na njih bodo izvolili tudi 311 delegatov za okrajno konferenco, 31 delegatov pa bodo izvolili okrajna vodstva ZB NOV, sindikatov in LM, ki so kolektivni člani SZDL. S.

Zdaj tudi motorni tricikli

Proizvodni načrti podjetja »Tito« v Vogošči

Sarajevo, 25. dec. (Tanjug). Podjetje »Tito« v Vogošči pri Sarajevu bo začelo proizvodnjo letu po lastni konstrukciji izdelovati motorne tricikle, ki bodo zelo prikladni za prevoz manjših tovornov v mestih. To vozilo z zmogljivostjo 30 do 500 kg bo veljalo kakih 550.000 din. Podjetje namerava znatno povečati tudi proizvodnjo drugih izdelkov za široki trg in sicer od kakih 6.000.000 v letošnjem na kakih 9.400.000 dinarjev v prihodnjem letu.

Najbolj namerava povečati proizvodnjo koles, in sicer na kakih 100.000, medtem ko jih je izdelalo letos približno 55.000. Proizvodnja motociklov in skuterjev se bo povečala na kakih 14.000. Podjetje bo začelo prihodnje leto izdelovati tudi motorje za motocikle in tricikle, ker jih tovarna »Zl. majo iz Beograda ni mogla izdelovati po dovoljenih cenah. Te motorje je moč uporabiti tudi za ročne traktorje, kosilnice, črpalke itd. Na trg potrebuje letno za take namene kakih 10.000 tovornih motorjev.

V podjetju poudarjajo, da bo večja proizvodnja v prihodnjem letu omogočila pocenitev nekaterih izdelkov. Samo v letošnjem letu je tovarna v Vogošči dvakrat znižala cene koles.

Nove cene v kinematografih

Ljubljana, 25. dec. — Kinematografsko podjetje v Ljubljani je nekoliko zvišalo cene vstopnicam v kinematografih Union, Komuna, Sloga, Vič in Šiška.



WASHINGTON 1961. Mlada skupina, ki pripada »zakonskim« »lobby«, zahteva pred Belo hišo, naj se ameriška vlada zavzame za evropske namene, ki so hrbtenica Combejeve vojske. Zastave s kitajskim križem opozarjajo na zaskrbljenost ameriških oblasti do organizacije, ki so jo tudi Američani proglasili v Nürnbergu za zločinsko.

Zasedanje Ljudske skupščine Srbije

Beograd, 25. dec. (Tanjug). Ljudska skupščina Srbije se je sestala danes na zadnje letošnje zasedanje ter sprejela naslednje zakonske predloge: predlog zakona o ustanovitvi skupnosti zavarovalna za področja avtonomnih enot, predlog zakona o razdelitvi sredstev, namenjenih za javne ceste, predlog zakona o pristojnosti avtonomnih enot za ustanavljanje podjetij za ceste in skupnosti podjetij za ceste, odlok o gospodarskem financiranju potreb organov in ustanov LR Srbije v obdobju januar — marec 1962 in statut gospodarske banke LR Srbije.

Težave kitajske industrije

Pomanjkanje izdelkov lahke industrije, ki ne more zadovoljiti potreb prebivalstva, povzroča ne samo gospodarski, ampak že politični problem

PEKING, 25. dec. (Tanjug). Med problemi, ki nastajajo v lahki industriji, je najbolj pereče pomanjkanje surovin. Ta problem ni nov, vendar se je v zadnjih dveh, treh letih zaostri. Potrebe prebivalstva po izdelkih lahke industrije so čedalje večje, tako da gre zdaj ne samo za gospodarski, ampak že za politični problem.

Med objektivnimi težavami nastajajo podedovano nerazvitost lahke industrije, neracionalno lokacijo sedanje industrije, nerazvito kemije industrije in velik prirastek prebivalstva. Razen teh objektivnih težav pa je na takšen položaj v veliki meri vplivalo tudi dosedanje gospodarska politika, ki je — kakor poudarja disk — zapostavila ne samo lahko industrijo, ampak tudi kmetijstvo. Nesorazmerja, nastala sprito dosedanje gospodarske politike, so že tolikšna, da nujno terjajo ukrepe.

Ker je postalo jasno, da kmetijstvo ne more v celoti kriti potreb lahke industrije po surovinah, si zdaj močno prizadevajo povečati proizvodnjo surovin s kmetijskim in sintetičnim procesom. S tem nameravajo ne le odpraviti pomanjkanje surovin, ampak tudi prihraniti ogromne količine kmetijskih pridelkov, ki jih uporabljajo kot surovine, a so nujno potrebni za prehrano.

»Zen Min Zi Bao« je ne

leto. Le tako bodo namreč lahko dogradili šolski center do konca leta 1962.

V živahni razpravi, v kateri so govorili o vlogi trgovine v novem gospodarskem sistemu, so poudarili, da se morajo trgovske organizacije čimprej zavzeti, da bodo ustvarile dovolj sredstev za modernizacijo trgovine.

Dr. Marijan Dermastia je namreč poudaril, da se mora tudi trgovina čimprej vključiti v gospodarski sistem kot ena od njegovih partnerov. Le tako bo lahko opravljala naloge, ki jih ji je namenila družba. Predvsem mora čimprej doseči take organizacijske oblike, da bo lahko samostojno financirala in uredila nove prodajne površine. Hkrati pa se morajo vsi čimprej, ki so zainteresirani za razvoj trgovine, zavzeti, da ustvarijo potrebne materialne pogoje, ki so v mnogih primerih resnično slabi. Omenil je tudi, da so restriktivni ukrepi, ki so bili sprejeti v začetku leta, pravzaprav najbolj prizadele trgovino. Občinski ljudski odbori pa ob tem trgo-

vin niso posvetili dovolj pozornosti. Komunne bi namreč že zdavnaj morale ugotoviti, da ni smiselno podpirati razvoja industrije, pač pa tudi trgovino. Od industrije dobijo namreč na tisoč dinarjev ustvarjenega dohodka le po 17 dinarjev, od trgovine pa po 80 do 90 dinarjev! Ne gre le za materialni interes, ki se ustvari v komunah s produkcijo. Znatno bi namreč morali tudi te produkte v komunah absorbirati in tako dvakrat pridobiti sredstva. To pa bodo dosegli le, če bodo razvoj trgovine obravnavali tako kot industrijo. Vrh tega pa so slabosti na tržnici tudi osnovne za politične probleme na terenu. Zato bi se morale komunne, čimprej zavzeti, da odstranijo materialne težave, ki jih trgovina sama ne more. —ra-

Precejšnje so tudi potrebe po kvalificiranem kadru, ki bo sposoben opravljati tiste naloge, ki jih terja naš gospodarski razvoj. Sedaj se namreč trgovska podjetja zaradi slabih kadrov srečujejo z vrsto subjektivnih in objektivnih težav. Ker je v ljubljanskem okraju nujno potreben šolski center za vzgojo trgovskih kadrov, je občni zbor sprejel predlog upravnega odbora Trgovinske zbornice o povišanju članske prispevku od 1 do 2 promila že za tekoče

leto. Le tako bodo namreč lahko dogradili šolski center do konca leta 1962.

V živahni razpravi, v kateri so govorili o vlogi trgovine v novem gospodarskem sistemu, so poudarili, da se morajo trgovske organizacije čimprej zavzeti, da bodo ustvarile dovolj sredstev za modernizacijo trgovine.

Dr. Marijan Dermastia je namreč poudaril, da se mora tudi trgovina čimprej vključiti v gospodarski sistem kot ena od njegovih partnerov. Le tako bo lahko opravljala naloge, ki jih ji je namenila družba. Predvsem mora čimprej doseči take organizacijske oblike, da bo lahko samostojno financirala in uredila nove prodajne površine. Hkrati pa se morajo vsi čimprej, ki so zainteresirani za razvoj trgovine, zavzeti, da ustvarijo potrebne materialne pogoje, ki so v mnogih primerih resnično slabi. Omenil je tudi, da so restriktivni ukrepi, ki so bili sprejeti v začetku leta, pravzaprav najbolj prizadele trgovino. Občinski ljudski odbori pa ob tem trgo-

vin niso posvetili dovolj pozornosti. Komunne bi namreč že zdavnaj morale ugotoviti, da ni smiselno podpirati razvoja industrije, pač pa tudi trgovino. Od industrije dobijo namreč na tisoč dinarjev ustvarjenega dohodka le po 17 dinarjev, od trgovine pa po 80 do 90 dinarjev! Ne gre le za materialni interes, ki se ustvari v komunah s produkcijo. Znatno bi namreč morali tudi te produkte v komunah absorbirati in tako dvakrat pridobiti sredstva. To pa bodo dosegli le, če bodo razvoj trgovine obravnavali tako kot industrijo. Vrh tega pa so slabosti na tržnici tudi osnovne za politične probleme na terenu. Zato bi se morale komunne, čimprej zavzeti, da odstranijo materialne težave, ki jih trgovina sama ne more. —ra-

Precejšnje so tudi potrebe po kvalificiranem kadru, ki bo sposoben opravljati tiste naloge, ki jih terja naš gospodarski razvoj. Sedaj se namreč trgovska podjetja zaradi slabih kadrov srečujejo z vrsto subjektivnih in objektivnih težav. Ker je v ljubljanskem okraju nujno potreben šolski center za vzgojo trgovskih kadrov, je občni zbor sprejel predlog upravnega odbora Trgovinske zbornice o povišanju članske prispevku od 1 do 2 promila že za tekoče

leto. Le tako bodo namreč lahko dogradili šolski center do konca leta 1962.

V živahni razpravi, v kateri so govorili o vlogi trgovine v novem gospodarskem sistemu, so poudarili, da se morajo trgovske organizacije čimprej zavzeti, da bodo ustvarile dovolj sredstev za modernizacijo trgovine.

Dr. Marijan Dermastia je namreč poudaril, da se mora tudi trgovina čimprej vključiti v gospodarski sistem kot ena od njegovih partnerov. Le tako bo lahko opravljala naloge, ki jih ji je namenila družba. Predvsem mora čimprej doseči take organizacijske oblike, da bo lahko samostojno financirala in uredila nove prodajne površine. Hkrati pa se morajo vsi čimprej, ki so zainteresirani za razvoj trgovine, zavzeti, da ustvarijo potrebne materialne pogoje, ki so v mnogih primerih resnično slabi. Omenil je tudi, da so restriktivni ukrepi, ki so bili sprejeti v začetku leta, pravzaprav najbolj prizadele trgovino. Občinski ljudski odbori pa ob tem trgo-

vin niso posvetili dovolj pozornosti. Komunne bi namreč že zdavnaj morale ugotoviti, da ni smiselno podpirati razvoja industrije, pač pa tudi trgovino. Od industrije dobijo namreč na tisoč dinarjev ustvarjenega dohodka le po 17 dinarjev, od trgovine pa po 80 do 90 dinarjev! Ne gre le za materialni interes, ki se ustvari v komunah s produkcijo. Znatno bi namreč morali tudi te produkte v komunah absorbirati in tako dvakrat pridobiti sredstva. To pa bodo dosegli le, če bodo razvoj trgovine obravnavali tako kot industrijo. Vrh tega pa so slabosti na tržnici tudi osnovne za politične probleme na terenu. Zato bi se morale komunne, čimprej zavzeti, da odstranijo materialne težave, ki jih trgovina sama ne more. —ra-

Precejšnje so tudi potrebe po kvalificiranem kadru, ki bo sposoben opravljati tiste naloge, ki jih terja naš gospodarski razvoj. Sedaj se namreč trgovska podjetja zaradi slabih kadrov srečujejo z vrsto subjektivnih in objektivnih težav. Ker je v ljubljanskem okraju nujno potreben šolski center za vzgojo trgovskih kadrov, je občni zbor sprejel predlog upravnega odbora Trgovinske zbornice o povišanju članske prispevku od 1 do 2 promila že za tekoče

leto. Le tako bodo namreč lahko dogradili šolski center do konca leta 1962.

V živahni razpravi, v kateri so govorili o vlogi trgovine v novem gospodarskem sistemu, so poudarili, da se morajo trgovske organizacije čimprej zavzeti, da bodo ustvarile dovolj sredstev za modernizacijo trgovine.

Naše podjetje gradi v Iraku več kot 100 vodnjakov

Beograd, 25. dec. (Tanjug). Zagrebško podjetje »Geosistav« je začelo nedavno graditi na področju zahodne pušave Iraka 102 vodnjaka. Vrednost teh del, ki bodo trajala dve leti, znaša približno dva in pol milijona dolarjev.

Iz vodnjakov se bodo preskrbovali z vodo bećuinska plemena. Vodnjaki bodo stali na področju, dojem kakih 1700 km, globoki bodo kakih 300 m in v sekundi bo dajal vsak do 5 litrov vode. Tako bo pušavska področja v celoti preskrbljeno z vodo.

Graditev vodnjakov je drugo veliko javno delo, ki ga je dobilo naše podjetje »Geosistav« v Iraku. Stevilni inženirji tega podjetja sodelujejo kot svetovalci in nadzoriki pri graditvi jezov Derbendi kan, po velikosti drugega zemeljskega jezua na svetu, ki ga gradi neka znana ameriška tvrdka.

Podjetje »Geosistav« se je uveljavilo v tujini kot odlično podjetje za dela za preskrbo pušavskega področja z vodo. Zgradilo je že večje število vodnjakov v ZAR, ki zelo dobro služijo prebivalstvu. Zdj pa se po-

ZNANSTVENO RAZISKOVALNO DELO IN UNIVERZA

Ljubljana, 25. dec. Društvo visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev iz Ljubljane je organiziralo danes v Ljubljani posvetovanje z naslovom Znanstveno raziskovalno delo in Univerza. Udeležilo se ga je veliko število njegovih članov.

V uvodnem referatu je govoril dr. Dušan Pirjevec o treh poglavitnih stvareh, ki so osnovne za znanstveno raziskovalno delo na univerzi, to je o položaju univerze v sklopu drugih znanstvenih institucij, o vplivu reforme

univerzitetnega študija na pedagoško in znanstveno raziskovalno delo ter o stimulaciji univerzitetnega kadra za znanstveno raziskovalno delo. V razpravi so poudarili še nereseno finančno strojanje dela. Tovariši dr. Žoza Vilfan, ki se je oglašil ob koncu razprave, je dejal, da na univerzi v nobenem primeru ne gre ločiti pedagoškega dela od znanstvenega. Obvestil je prisotne, da so objekti za univerzitetne inštitute na prioritetni listi investicij v prihodnjem letu in da je predvidenih za leto 1962 precej več sredstev za investicije kot letos. J. S.

Načrti za izvoz pri »Rade Končarju«

Zagreb, 25. dec. (Tanjug). Tovarna »Rade Končar« v Zagrebu bo sodelovala prihodnje leto pri graditvi evropskega centra za jedrske raziskave v Zenevi (Carn), ki mu bo po sklenjeni pogodbi dobavila posebne proizvode — magnete, s katerimi dosežejo pospešitev elektronskih delcev. Vrednost tega dela, sklenjenega na licitaciji v zelo ostri konkurenci švicarskih, zahodnonemških, francoskih in drugih tvrdk, znaša kakih 370.000 dolarjev.

Za potrebe tega projekta je naša tovarna že pred dvema letoma dobavila 21 štiripolnih let in drugo regulacijsko opremo v vrednosti 54.000 dolarjev.

V tovarni »Rade Končar« so danes sporočili, da bo to podjetje prihodnje leto izvozilo za kakih pet in pol milijona dolarjev raznih proizvodov. Najpomembnejše mesto v izvoznih načrtih podjetja za leto 1962 gre izvozu v Indijo, kjer bodo strokovnjaki te tovarne opremili elektrane. Izvozno poslovanje podjetja bo usmerjeno tudi na druge azijsko-afriške trge.

HRUŠČEV O KMETIJSKIH PROBLEMIH

Moskva, 25. dec. (TASS). Premier Hruščev je pred tremi dnevi na posvetovanju kmetijskih strokovnjakov Ukrajine v svojem govoru poudaril, da je treba nadalje razvijati sovjetsko kmetijstvo in kolhoze, kar je bistvena naloga sovjetskih komunistov. Hruščev je govoril o problemih

kmetijstva in je zahteval, da je treba kmetijsko dejavnost kolhozov in sovkhozov omejati tako, da se bo v tem »najbolj objektivno izražala njihova proizvodnja«, kar bi prispevalo k izgradnji komunizma.

Hruščev je ugotovil, da stari način ocenjevanja ne izražaja dejanskega položaja in ni v skladu z novimi, nalogami pospeševanja kmetijstva.

V tej zvezi je Hruščev napovedal kongres kolhoznikov, na katerem bodo proučili nove predpise o združevanju v kmetijstvu in osnutek novega statuta za kolhoze.

Hruščev je v svojem govoru omenil tudi eksplozijo sovjetske 50-megatonske bombe, rekoč, da je to »srečno izšlo nekatero reševanje« in njihovo pokroviteljstvo.

Povzročili so za 65 milijonov škode

Novi Sad, 25. dec. (Tanjug). V okrožnem javnem tožilstvu v Novem Sadu so danes sporočili novinarjem, da je končana preiskava v zvezi z enim od največjih gospodarskih kriminalov v Vojvodini, storjenem v kmetijsko-industrijskem kombinatu »Vojvodina« v Bači.

Na zatočni klopi bosta v februarju 1962 direktor tega velikega gospodarstva Radovan Pavičević zaradi 26 kaznivih dejanj ter uslužbenec OJO Novi Sad Stevan Kunmanović, ki bo odgovarjal za 16 kaznivih dejanj. Pred sodišče pride še 15 drugih obtožencev.

V preiskavi, ki je trajala sedem mesecev, so ugotovili, da so obtoženci pogojevali kombinatu »Vojvodina« za dobrih 65 milijonov škode.

s fotokamero po svetu • s fotokamero po svetu • s fotokamero po svetu • s fotokamero po svetu



OLIMPIJSKI STADION V WEMBLEYU BODO POKRILI. Anglijski športni funkcionar razlaga v Londonu, kako bodo prekrili stadion v Wembleyu, ki sprejme sto tisoč gledalcev. Strah bo iz prozorne umetne mase. Stadion bo tako — v zadovoljstvo tekmovalcev in gledalcev — uporabljen tudi ob letnih igrah. Med drugim, projekt bo bodo bržčas realizirali do marca leta 1962.

ZADETA BOLNISIČKA V KATANGI. Med indijskimi akcijami v Katangi po Combejevi vojski pogosto streljati na pripadnike ali OZN iz bolnišnice in podobnih objektov. Tako je bilo treba razrušiti tudi bolnišnico v Sinkolobvi.

Skupno izvajanje političnih akcij

Prešibko sodelovanje mladinske organizacije z drugimi družbeno-političnimi organizacijami

Dandanes si je ljudska mladina s stalnim večanjem števila članstva, s široko vsebino dela in z vedno večjo demokratizacijo že pridobila čvrsto mesto v našem družbenem življenju in odigra vedno bolj pomembno vlogo pri vzgoji in politični aktivizaciji mladega človeka. Danes, ko se težišče vse politične in družbene dejavnosti prenaša v komunio, si tudi mladinska organizacija prizadeva, da bi se s svojim delom čim bolj vključila v življenje komunio. Zato je potrebno, da čim tesneje sodeluje z ostalimi organizacijami na svojem področju. Jasno je namreč, da mladina nima svojih problemov, ampak so problemi mladine problemi vse družbe, katere del je ta mladina. Zato je napačno mnenje, da naj se mladina sama briga za svoje probleme in z njimi pusti druge pri miru. Če pravimo, da zadevajo mladinski problemi vso družbo, potem se tudi

Rekordna graditev stanovanj

V Beogradu letos pospešeno grade stanovanja. V središču mesta podirajo stare hiše in zidajo nova večnadstropna poslopja in stolpce. Prav tako rastejo nova naselja tudi v predmestjih, ki naj bi v bližnji prihodnosti postala samostojne mestne četrti z vsemi potrebnimi objekti. V obdobju od januarja do septembra so začeli graditi več kot 15.000 stanovanj. V zadnjem četrtletju so začeli graditi še nekaj sto stanovanj, tako da bo v Beogradu, kot računajo v mestnem zavodu za statistiko, do konca leta v gradnji več kot 16.000 stanovanj. To je precej več kot je bilo povprečje v zadnjih letih in precej več kot so povprečno zgradili vsako leto po vojni, tako da bo letošnje leto glede gradnje stanovanj rekordno.

Večina stanovanj gradi družbeni sektor, in to zlasti bloke v Novem Beogradu, na Karaburmi, Banovcu, Brodu in v drugih mestnih okoliših. Za osebo last gradje okrog 2500 stanovanj. Od tega grade zadruge 1330 stanovanj, drugo pa zasebniki.

Več kot polovica vseh stanovanj, ki jih grade, točneje 55 odstotkov, je dvo-sobnih, 19 enosobnih stanovanj, prav toliko pa tudi večsobnih. Preostali odstotek so garsonje.

reševanje teh problemov tiče vse družbe in je dolžnost vseh družbeno-političnih organizacij, da mladini pri njenem delu nudijo vso podporo. Zlasti pomembno vlogo lahko tu odigra Socialistična zveza in Zveza komunistov. Tu ne gre le za formalno, površinsko sodelovanje in finančno pomoč, ampak za skupno organiziranje in izvajanje političnih akcij, ki so v interesu obeh organizacij. Zato lahko ugotovimo, da je to sodelovanje le malokje res tako, kot bi bilo želeli.

Krivda za to je bolj ali manj obojestranska. Res je sicer, da so mladinci marsikje poskušali navezati stike z drugimi organizacijami, vendar lahko rečemo, da so bili pri tem preveč površni in nezainteresirani in so se največkrat omejevali na to, da so vabili predstavnike SZDL in ZK na svoje sestanke in če jih ni bilo, so opustili vsako misel na sodelovanje z njimi. Po drugi strani pa tudi drža, da funkcionarji omenjenih organizacij ne kažejo dovolj zanimanja za delo mladinske organizacije. Pri besedi funkcionar pa sem se spomnil še na nek drug problem: kaj rado se zgodi, da se mladinci pri svojem delu opirajo le na posamezne vidne osebnosti v javnem življenju svojega kraja. Tako oslanjanje na posameznike pa ne prinaša prave koristi, ker so navadno ti ljudje že itak prezaposleni, obenem pa obstoja njihova pomoč v nekakšnem »zakulisnem« pokroviteljstvu in iskanju bonitet za svoje »varovance«, kar lahko škoduje ugledu organizacije.

Marsikje mladinci pravijo: »Mi bi se sodelovali, samo ne vemo, kako.« No, konkretni primeri za sodelovanje ne bo težko najti. Vzemimo na primer le pripravljane mladinskih delovnih akcij. Letos se je marsikje, zlasti na lokalnih delovnih akcijah zgodilo, da so bile brigade slabo pripravljene. Pred pričetkom akcij so izvolili štab, dočim so predsedstvo in brigadirke sveto izbirali šele pozneje, kar je onemogočilo delovanje samoupravljanja v brigadah, ker kader ni bil dovolj pripravljen. Nadalje so pogajanja s podjetji siloma večkrat le na ustnih dogovorih, kar je imelo za posledico, da so podjetja premo slabe skrbeli za počutje brigadirjev in naselju, v zaključnih poročilih pa so zmanjševali udeležbo mladinske delovne sile in tako popačili dejansko sliko. Vsemu temu bi se dalo odpraviti, če bi predhodno sestavili poseben

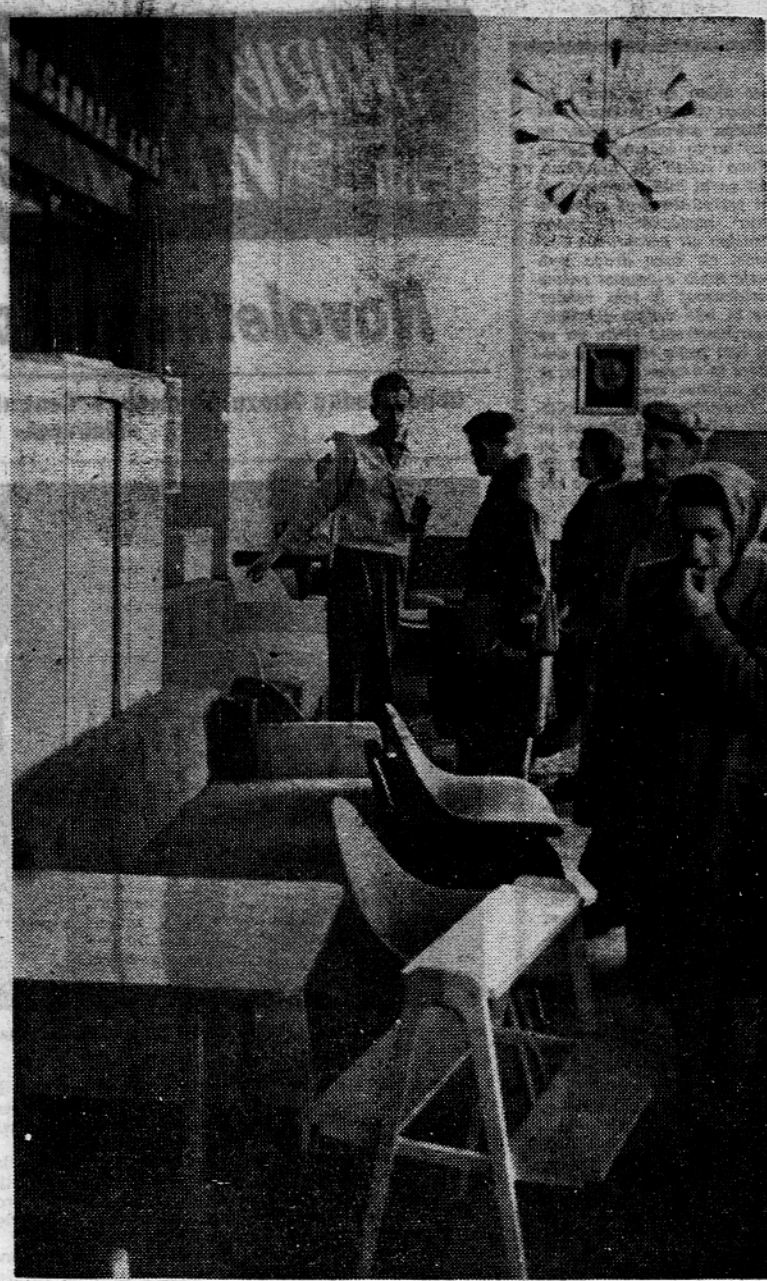
priljubljeni odbor, v katerem bi lahko pritegnili zlasti člane SZDL. Nadalje bi lahko mladinska organizacija sodelovala s Socialistično zvezo tudi pri organizaciji raznih tekmovanj, kulturnih in drugih prireditelj in raznih proslav in manifestacij. Ponekod so se taki medsebojni stiki lepo razvili in dajejo prav povolne rezultate.

O vlogi in pomenu Zveze komunistov pri sodelovanju z LM smo že mnogo govorili. Člani ZK lahko največ pripomorejo pri politično-ideološki vzgoji mladine, kar pa je bilo doslej vse premo obsojati. Pri tem bi se morala organizacija oslonjati predvsem na svoje mlajše člane, katerih glavno torišče dela naj bi bilo prav v mladinski organizaciji.

Menim pa, da bi morala skrb za mladino zavzemati vidnejše mesto v programu dela teh organizacij, kajti za vedati bi se morali, da je aktivno delo v ljudski mladini vendarle predvsem le priprava, priprava za poklicno delo, na družbeno samoupravljanje in pa priprava na delo v drugih organizacijah. Le-tam bi torej lahko očitali, da premo skrb za svoj naračaj.

Pri tem naj se dotaknem še enega vprašanja: kakšen je odnos vprašanih mladine do društvenih organizacij kot so Zveza, labormikov, Počistniška zveza in pod. Tu pa lahko ugotovimo, da se marsikje funkcionarji LM te organizacije zanemarijo ali pa se napram njim postavljajo v vzvišen položaj. In vendar vključujejo te organizacije veliko število mladih ljudi, ki bi se jih s smotno politiko dalo vključiti v delo mladinske organizacije. To bi bilo tem lažje, ker nekatere teh organizacij že same delajo v tej smeri.

A. Novak



Fale prizor iz poslovalnice »Lesnine« nazorno priča, da vlada v ljubljanskih trgovinah s pohištvom »stanovanjska stiska«. Prostori so nagneteni, podjetja pa kljub temu še zdaleč ne morejo pokazati vsega, kar imajo.

Gradnja veleplinarne Velenje na poti k realizaciji

Merilo za stopnjo razvosti gospodarskega področja je razen porabe energije predelava in obdelava surovin ter polfabrikatov do čim višje stopnje in s čim višjim vložkom dela. Doseči tako stopnjo mora biti tudi naša težnja.

Velenjski lignit tršimo v industriji in široki potrošnji direktno kot kurivo in indirektno v kotlarnah, termocentralah, individualnih generatorjih napravah itd. Ta potrošnja lignita pa ni racionalna.

Samo pri 5 industrijskih velepotrošnikih lignita so v individualnih generatorjih napravah leta 1960 potrošili 468.000 ton raznih vrst premoga, od tega več kot 250.000 ton velenjskega lignita. Če pa bi ti industrijski velepotrošniki trošili samo velenjski lignit, bi ga v letu 1960 potrošili več kot 586.000 ton. Prav tako so visoke številke potrošnje lignita v široki in drugi potrošnji.

Groba analiza oziroma vpogled v transport teh količin lignita, ki ima 2.660 kcal/kg kalorične vrednosti, ki ga je treba razvoziti po železnici, vskladističiti v individualnih skladiščih, manipulirati z njim pri uporabi, nam da sluti velike stroške v ekonomskem pogledu ter številne nevarnosti v higiensko-tehničnem pogledu. To pa še posebej zaradi tega, ker ima lignit povprečno 45% vlage in 8% pepela, kar je 53% nekoristnega dela, s katerim manipuliramo pri lignitu od proizvodnje do potrošnje.

Ta dejstva, predvsem pa potreba preskrbe s tehnično bolj sodobnim in uporabnim gorivom, so narekovala v lignitnem bazenu Velenju študijo oplenitvenja oziroma predelave lignita na kraju samem in uporabo predelane lignita — t. j. vplivanje, produkt je daljinski plin pod pritiskom.

Plin, ki ga dobimo, je mabolast daljinski plin s spodnjo kalorično vrednostjo

3600 kcal/Nm³ in z zgornjo kalorično vrednostjo 4050 kcal/Nm³, brez žvepla, brez nečistoč in brez vlage ter je zato odlično tehnološko gorivo.

Vsako leto bi vplnil nekaj več kot milijon ton surovega lignita v prvi faz, kar bo dalo 500 milijonov Nm³ daljinskega plina letno.

Za razvoj daljinskega plina pa je visokotlačni magistralni plinovod, dolžine 250 km s potrebnimi redukcijskimi postojami, varnostnimi in drugimi napravami. Plinovod leži 1 m pod zemljo. Povezoval bo glavne industrijske centre ter vse večje naseljene kraje. Izhodišče je v Velenju, odkoder poteka en krak do Ravne na Koroškem, drugi krak poteka do Polzele, kjer se cepi za Vrasko, Kamnik, Ljubljano, Kranj in Jesenice ter za Celje in Store na Prageru, Kldričevo in Maribor — Ruše.

Plin je uporaben v železarski industriji kot tehnološko gorivo, v barvski metalurgiji, v kemični industriji, v industriji gradbenega materiala, v kovinsko-predelovalni industriji ter v drugih industrijskih panogah. V široki in neindustrijski dejavnosti lahko daljinski plin uporabljamo vsehovsod, kjer je potrebna toplotna energija.

Da je daljinski plin res sodoben nosilec energije, nam dokazujejo ogromne količine porabe plina bodisi iz premoga bodisi iz zemeljskega plina na svetu, kot na pr. v ZDA, kjer potrošijo letno okrog 500 milijard Nm³ plina, za katerega je na razpolago več kot 350.000 km magistralnih plinovodov; v Sovjetski zvezi, znaša potrošnja plina več kot 130 milijard Nm³ letno; v Italiji, Nemčiji itd.

Zanimiv je podatek o široki svetovni potrošnji plina na enega prebivalca na območju plinske mreže za leto 1959. V ZDA pride na enega prebivalca letno 1760 Nm³, v Avstriji 130 Nm³, na Češkoslovaškem 94 Nm³, pri nas pa v Ljubljani, Mariboru in Celju ne dosežemo niti 20 Nm³ plina, kar je vrednosti 3600 kcal/Nm³.

Prednosti daljinskega plina so očitne tako v tehničnem kot ekonomskem pogledu. Naša največja industrijska podjetja, in to Zelenarna, Jesenice, Zelenarna Ravne, Zelenarna Štore, Črnkarna, Celje, Tovarna glinice in aluminia Kldričevo, Tovarna dušika Ruše, so izdelala obširne analize o uvedbi in uporabi daljinskega plina v njihovih obratih. Rezultati teh analiz narekujejo čimprej uvedbo daljinskega plina in vsi ti

industrijski velepotrošniki so se v svojih načrtih rekonstrukcije in razširitve lastnih obratov usmerili na to sodobno tehnološko gorivo.

Potrebe teh 6 podjetij bazne industrije znašajo že v letu 1964 389 milijonov Nm³ plina letno. Sedanja načina preskrbe s toplotno energijo v teh podjetjih je drag in higiensko-tehnično nevarsten. Po skupnih študijah in knjigovodstvenih podatkih stane 1000 kcal sedanje toplotne energije pri teh velepotrošnikih od 3,06 do 3,93 din, ali v povprečju 3,35 din za 1000 kcal, cena 1000 kcal toplotne energije v obliki daljinskega plina pa bo 2,50 din na vstopu v industrijsko podjetje, na gorilec v peči pa bo znašala 2,63 din za 1000 kcal. Razen tega je učinek daljinskega plina zaradi višje kalorične moči boljši kot je učinek sedanje nizko-kalorične toplotne energije iz individualnih generatorskih naprav.

NOVE MOŽNOSTI ZA RAZVOJ AVTOMATIZACIJE TRANSPORTA IN KEMIČNE INDUSTRIJE

Pri letni potrošnji 369 milijonov Nm³ daljinskega plina imajo navedena industrijska podjetja 1.255.754.000 din vsakoletnega prihranka pri pogonskih stroških. Razen teh vsakoletnih prihrankov pri pogonskih stroških pa bi pri predpostavki, da ne preidejo na daljinski plin, bile potrebne investicije za razširjen obstoječih generatorskih naprav in investicije v družbeni standard. Pri nadaljnjem upoštevanju, da bi imele obstoječe generatorske naprave konec leta 1964 le polovično vrednost, bi znašala sprostitev osnovnih sredstev generatorskih naprav, družbenega standarda in novih investicij 2.972.405.000 din.

Za druge neindustrijske potrošnike je predvidenih 111 milijonov Nm³ daljinskega plina letno. Razlike v proizvodni ceni za mestni in daljinski plin znašajo 35% v korist daljinskega plina. Pri že navedeni potrošnji 111 milijonov Nm³ daljinskega plina letno imamo 1.188.810.000 din vsakoletnega prihranka.

Sedaj prevažamo lignit z železnico do potrošnikov. Pri uvedbi daljinskega plina bo odpadel prevoz približno 1.000.000 ton lignita letno. Povprečna transportna razdalja iz rudnika lignita v Velenju do potrošnikov znaša 113 km. Omenili smo, da je lignit gorivo s približno 53% balasta. Cene prevoza so pod ekonomskimi cenami in znašala razlika do ekonomske cene v ceni prevoza 2 din za eno netonski kilometer prevoza lignita. Pri uvedbi daljinskega plina odpade prevoz lignita, kar nam da 226.000.000 din vsakoletnega prihranka.

Velike so prednosti daljinskega plina, kar pa je težko izraziti s številkami ali dinarji. Omeniti je treba še naslednje:

— daljinski plin je brez žvepla, brez nečistoč in brez vlage ter omogoča uvedbo sodobnih načinov regulacije in avtomacije in daje s tem kvalitetnejše proizvode;

— daljinski plin lahko precizno merimo, zato ga lahko racionalneje porabimo;

— daljinski plin izboljša ekonomičnost kot generatorski, s čimer je učinkovitejši; — pri uvedbi daljinskega plina odpadejo vse težave pri oskrbi z gorivom in z skladiščenjem goriva;

— z uvedbo daljinskega plina in z ukinitvijo generatorske plina se povečajo in sprostijo kapacitete za drugo proizvodnjo, sprostijo se transportne naprave in sredstva, skladišča, energetske instalacije itd.;

— z uvedbo daljinskega plina se sprostijo zaposleni za druga dela, s tem se povečajo kapacitete stanovanj, ambulant, sanitarij itd.;

— z uvedbo daljinskega plina odpade dosedanje nevarno delo, vsa nečistota, predvsem pa odpade zastupljanje naših vod; — z uvedbo daljinskega plina in z uvedbo daljinskega plina se povečajo in sprostijo kapacitete za drugo proizvodnjo, sprostijo se transportne naprave in sredstva, skladišča, energetske instalacije itd.;

Industrija računa na daljinski plin iz Velenja, prav tako pa tudi široka potrošnja. Rekonstrukcije, gradnje in programi industrije že upoštevajo uporabo daljinskega plina in potrošniki računajo, da ga bodo dobili do konca leta 1964. Tako so rokovo, tehnično in ekonomsko vezani na vplivanje lignita v Velenju.

Daljinski plin pa ni samo tehnično in ekonomski napredek naše industrije ter dvig standarda posameznika in celote, ampak vnaša v naše gospodarstvo dinamizem in najširše perspektive v še nadaljnjem oplenitvenju lignita oziroma daljinskega plina ter s tem uvedbo novih razvojnih področij pri avtomatizaciji, transportu, kemiji itd. Če bomo vsi in povsod upoštevali dolgoročen razvoj, bodo prav zaradi tega programa lahko nastopile najpomembnejše tehnološke, ekonomske in strukturne spremembe v velikem delu našega gospodarstva.

Vlado Jarc

Boljši časi za trgovino s pohištvom

V Sloveniji bomo letos dobili skoraj 10.000 stanovanj, od tega vsakega dobesedno v Ljubljani. V ta stanovanja bo treba postaviti pohištvo, največkrat novo pohištvo, ki bo ustrezalo izmeram sodobnega stanovanja in okusu sodobnega kupca. Tu pa se začne težava.

Če hočete v Ljubljani kupiti pohištvo, lahko izbirate le med trem: trgovinami s pohištvom. To pa je namreč premo, če pomislimo, da ima n. pr. Sibenik 9 takih trgovin, Zadar pa celo 12. Razen tega so ljubljanske prodajalne za pro-

dajo pohištva neprimerne. V enem lokalu lahko razstavijo največ dve ali tri sobne opreme, pa morda še nekaj posameznih kosov pohištva, in prostor je zatrpan. To pa seveda ni po volji trgovcem, še manj pa po kupcu. Trgovcem zato, ker pride v tako majhnih prostorih pogosto do poškodb in ker ne morejo pokazati vsega, kar imajo, brez ponudbe pa ni kupčije. Kupcu pa bi seveda rad videl čim več, saj nakup pohištva ni majhna stvar. Vse-ko bi rad kupil pohištvo, ki mu bo res všeč in ki ga ne bo videl pri vseh znanih in sosedih.

Za tako trgovanje pa je potreben velik, zelo velik prostor, takega pa je težko dobiti. Zato med številnimi novimi lokali, ki so jih v Ljubljani odprli v zadnjem času, ni bilo nobene prodajalne s pohištvom. Prizadejti trgovci pravijo: kadar se bomo odločili, se bomo odločili zares. Brez pomena je, da bi odprli še nekaj majhnih prodajalnic.

In vendar lahko rečemo, da se obetajo trgovini s pohištvom boljši časi. Na volgu Titove in Vodovodne ceste gradi trgovsko pod-

gradbe in velikega razstavnega prostora, ki bo nasprotni GR. Tu bodo razstavljali izdelke vse slovenske lesne industrije, zato bo tudi pri investiranju sodelovalo več podjetij. V to gradbo se bo vselila uprava podjetja iz blagovne hiše, kjer se bo potem prodajalna razširila na ves prostor.

Tudi pri podjetju »Slovenija« so se odločili, da bodo pričeli z gradnjo nove prodajalne. V središču mesta bodo zgradili velik prodajni prostor, kjer bodo lahko razstavili najmanj 15 sobnih oprem. Pravijo,

da bo ta trgovina vseljava do leta 1963.

In še nekaj. Letos se je na slovenskem trgu pojavila še eno veliko podjetje — Sipad iz Sarajeva, ki zastopa 46 bosanskih podjetij z lesnimi izdelki. Sipad je odprl prodajalno v Kranju, zelo rad pa bi prišel tudi v Ljubljano. Menda je polovica kupcev, ki obiščejo kranjsko prodajalno, ljubljancem.

Naj bo že kakorkoli, zdrava konkurenca bo tudi na tem področju koristna, tako za trgovino kot za potrošnika.

A. N.

DELITEV DOHODKA V TRGOVINSKIH PODJETJIH

Spodbuden mehanizem delitve

Vsako podjetje priredi mehanizem delavskega samoupravljanja in notranje delitve pač svojim razmeram. Po tem je moč vsaj delno presoditi, kako daleč je segel razvoj socialističnih odnosov v proizvodnji. Ogledimo si tri ljubljanske trgovske podjetja: »Centromerkur«, »Jugoteknika« in »Koteks«, kakšen mehanizem so zgradili v svojih pravilnikih.

»CENTROMERKUR«: GOSPODARSKA SAMOSTOJNOST ENOT
Ekonomske enote so v tem podjetju oblikovali po bran-žah (plastika, kovinska ga-

lanterija, kratka roba, oprema, uvoz). Odnosi med njimi so urejeni tako, da na primer EE »Uvoz« prodaja blago drugim enotam pod istimi pogoji kot vsakemu podjetju. Čisti dohodek ekonomskih enot ugotovljajo po istih instrumentih, ki veljajo za podjetje. Uprava podjetja je zase enota, nekakšen servis, ki dobiva za svoje usluge ustrezen del dohodka enot.

Enote razpolagajo le s tistim delom čistega dohodka, ki je namenjen osebne dohodka. Določili so odstotke, koliko čistega dohodka mora vsaka enota prispevati v osrednjo skladišče podjetja. Ti so različni, ker enote nimajo enakih možnosti za ustvarjanje dohodka. Skladišča so centralizirani, ker grade novo poslovno stavbo, denar pa potrebujejo tudi za razširitev mreže poslovalnic po perspektivnem programu podjetja.

Enote nimajo skladov niti lastnih obratnih sredstev. Tudi o cenah ne odločajo same temveč predlagajo spremembe osrednjemu delavskemu svetu. Same pa odločajo na primer o delovnem času, o delovnih razmerjih (razen disciplinskih zadev), o direktnih stroških in podobno.

»KOTEKS«
VSAKA ODKUPNA POSTAJA ZASE ENOTA

Medtem ko je kolektiv Centromerkurja pod eno streho, je Jugoteknika že bolj »discipliniran«. »Koteks« pa ima široko mrežo odkupnih postaj po vsej Sloveniji. Vsega skupaj so ustanovili 43 ekonomskih enot. Vsaka odkupna postaja je namreč zase EE. Kjer je več kot 15 zaposlenih, so izvolili delavski

svet, drugod volijo le predsednika enote in upravlja vse kolektiv.

Delitev čistega dohodka na skladi in osebne dohodka so zastavili s splošne strani. Izhajajo namreč od povprečnega bruto osebne dohodka na zaposlenega in nanj uporabljajo progresivno lestvico razporeditve vsoto za dele podjetja: 53,3 odstotka za osebne dohodka, 4,2 odstotka za vodstvo podjetja, 5,05 odstotka za komercialno, 10,7 odstotka za računovodstvo itd.

Enote se nimajo posebnih materialnih pravic, pripravlajo pa pravilnik o odnosa med enotami in o njihovih pravicah.

ZA ZDAJ SELE MECHANIZEM

V vseh teh podjetjih so imeli ekonomske enote že prej in potentekem nadalje razvijajo mehanizem delavskega samoupravljanja, ki mu dajejo v novih pravilnikih tudi gmočno osnovo. Ponekod so postavili širše drugod ožje okvire, kolikor daleč je pač seglo spoznanje zavestnih sil kolektiva, seveda pa tudi, kako sposobne so njihove računke, evidenčne in statistične službe.

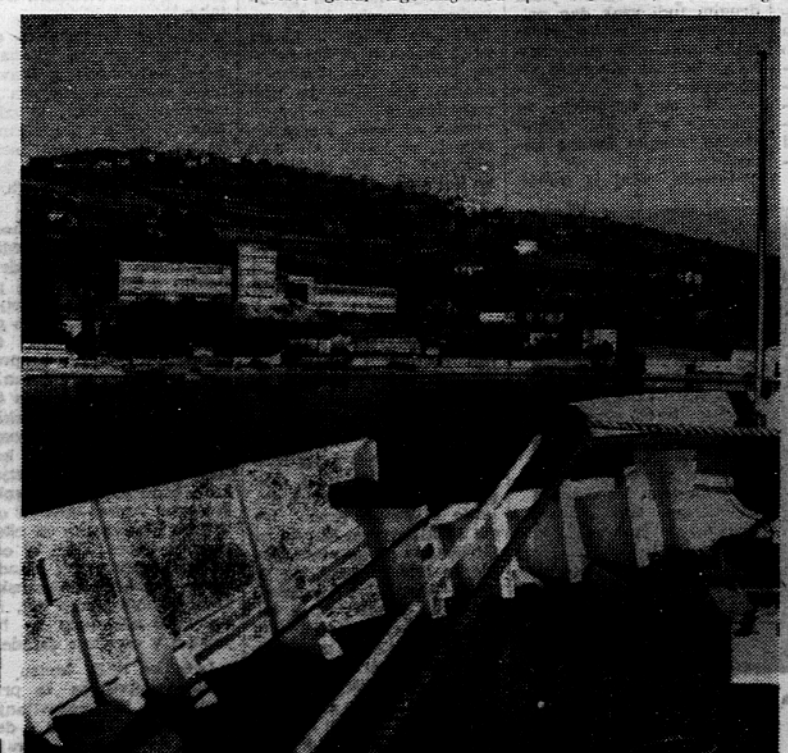
Vse to pa so šele okviri, v katerih naj praksa oblikuje socialistične odnose in jih tudi korigira, brž ko bodo pretesni. Sam decentraliziran mehanizem delavskega samoupravljanja in sami instrumenti delitve sicer pospešujejo razvoj odnosov, potreben pa je še drug čimtelj: zavestna akcija.

Ti trije primeri pa kažejo, da tudi v trgovskih podjetjih dozorevajo novi odnosi in postaja neposredni socialistični demokratičen, kot je zapisano v poročilu III. plenuma CK ZKJ, notranja lastnost proizvodnega odnosa samega.

JUGOTEHNIKA: ZA STOPNJO MANJŠE PRAVICE ENOT

Kolektiv tega podjetja je ubral drugo pot. Vseh pet trgovskih poslovalnic tvori eno ekonomsko enoto, druga

Foto: Strnad



»mčali so z gradbenimi deli, te dni končajo svoja dela tudi obrtniki, na novi stavbi Višje pomorske šole v Portorožu. V levem delu poslopja so učilnice, v srednjem višjem delu so upravni prostori, v desnem delu pa so delavnice za praktični pouk. Šola je zgradila podjetje »Slovenija cest« iz Ljubljane. V začetku prihodnjega leta bo sprejela gojence, s čimer bo slovensko pomorstvo pridobilo pomemben objekt za šolanje novih kadrov.

Nove perspektive kmetijskih gospodarstev

Koncentracija živine v velikih pitališčih in povečana specializacija kmetijske proizvodnje

Pobude, ki so jih dobili pred kratkim za uvajanje velike, »industrijske« proizvodnje v kmetijstvu, in s tem povezane specializacije, so mnogi delovni kolektivi kmetijskih gospodarstev sprejeli zelo ugodno. Na Vinogradniškem gospodarstvu v Gornji Radgani so že sklenili, da bodo do konca prihodnjega leta vse uredili tako, da bodo lahko na leto spitali 20.000 bekonov; saj so jih zdaj le 5000. Zgradili bodo nove hleve in dokupili nekaj zemlje, nekaj pa je vzeli v najem, da bodo tako skoraj vsa potrebno krmo za pitanje toliko bekonov pridelali na lastnem posestvu.

Se večje pitališče bekonov bo zgradil kmetijski kombinat v Ptujju. V njem bodo zredili v enem letu 50.000 bekonov. Pitališče bodo zgradili v Turnišču pri Ptujju, nedaleč od sedanjih hlevov za plemenske svinje in blizu tovarne močnih krmil, ki jo bodo dogradili. Ta kombinat bo močno povečal tudi rejo plemenskih svinj — na kakih 2000, da bo imel dovolj lastnega prirastka za pitanje bekonov. Za te hleve zdaj pripravljajo načrte, tako da bodo lahko sodelovali pri že razpisnem natečaju za dodelitev kreditov za take gradnje.

Kmetijski kombinat v Ptujju lahko zredi v sedanjih hlevih v enem letu le 2000 bekonov. Pri pitanju pa je dobil že toliko izkušenj, da odločno dela načrte za naprej. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je pitanje bekonov zelo donosno; v velikem pitališču, koder bi se zaposleni laže specializirali za posamezne dela in koder bi lahko za posilili več dobrih strokovnjakov, bo to donosno še bolj. Če bo tovarna močnih krmil samostojno podjetje, se bo kombinat povezal z njo. Le-ta bi mu lahko za ustrezno odškodnino mešala njegov pridelek močnih krmil. Lahko pa bi uredili ustrezno obliko kooperacije, kar bi pomenilo močna krmila, katera bo kombinat porabil za svojo živino. Lahko bi tudi podaljšali železniški industrijski tir,

ki sedaj pelje do tovarne. Hkrati s pitališčem bekonov na obratu Turnišče pripravljajo delovni kolektiv Kmetijskega kombinata večjo specializacijo tudi na drugih obratih. V Kldričevem, koder bo ukinili sedanjega malo pitališče bekonov, bo uredili hleve za dopajanje 2500 mladih goved — baby beef — na leto. Pitališče z enako zmogljivostjo bodo uredili tudi na Pragerskem. Kravne molznice pa bodo zbrali na obratu v Domnari, od koder bo bližje do tovarne sladkornja, ki jo bodo zgradili v Ormožu. Tako bodo zmanjšali stroške dovoza tovarniških odpadkov pri proizvodnji sladkornja. Ti odpadki so dobra krma za kravne molznice. Z živinojo bodo vsklajevali tudi poljedelsko proizvodnjo.

Kolektiv kmetijskih gospodarstev se z medsebojnimi dogovori tudi prizadeva, da se za neko dejavnost ne bi preusmerilo preveč gospodarstev, pri čemer bi zanemarili drugo, prav tako potrebno dejavnost. V murskosoboskem okraju so se na primer dogovorili, da bodo pitanje bekonov pospešila le štiri posestva, in sicer tista, ki imajo v tej dejavnosti že precej izkušenj. Povečali naj bi proizvodnjo od sedanjih 15.000 na 50.000 bekonov letno, kmetijski gospodarstvi na Kapeli in v Lendavi pa bosta posvetili več skrb pri pitanju goveje živine in reji molznice.

Jože Petek

Pisma bralcev

Danijel Turnšek, hvala!

Tovariš urednik!
Zima prinese med drugim tudi neveselosti. Ena teh je podelica. Neprilagodljivost za kakim ovinkom zabliči na cesti ploskev ledu. Včasih je niti ne vidiš. Nevarnost preži na vsakem koraku. In očisti se tako previdnost ni dovolj. Se nevarneje je ponoči.

O prometnih nesrečah, ki so se zadnje dni zgodile na naših cestah, ste pisali tudi v DELU. Vendar naj se enkrat napišem nekaj vrstic o nesreči, ki se je zgodila na poldnevni cesti v Lepcu pri Celju, in sicer 14. decembra ob enih ponoči.

V avtomobilu FIAT 600 sta se iz Ljubljane proti Celju peljala H. Grün in njegova mati. V naselju Levec pri Celju je avto, čim je zavozil z asfaltnega cestišča na kocke, zaneslo s ceste. Udarec v drog. K sreči so iz bližnjih hiš, čeprav je bilo pozno ponoči, kmalu pritekli ljudje na pomoč. Voznik je bil tako hudo poškodovan, da je bila pomoč več kot nujna.

Ta hip je pripeljal v Levec poštni kombi. Sofer je ustvaril, drugi so pomagali in tako je ponesrečenca v najkrajšem času prepeljal v celjsko bolnišnico.

Soferju kombija je bilo prvo — rešiti človeka. Spojena imena ni povedal. Morda je naslednje jutro njegovo kombi spet brzel po podeleni cesti kam proti Smarju, proti Sošanju. Nanj, na neznanega soferja, pa so mislili soferji ponesrečenega in vsi, ki so zvedeli, da je napravil vse, da bi rešil človeka. (Nesreča, kot se je pozneje pokazalo, je bila za Herberta Grina žal usodna.)

Morda bi moral na koncu napisati: »Neznanec, hvala ti!« Toda za njegovo ime sem zvedel. Zato lahko napišem: »Danijel Turnšek, sofer PTT Celje, hvala Vam!«
Franjo Krivec, Celje

Ali se montažna gradnja obnese?

Tovariš urednik!
Način gradnje polmontažnih blokov — PMB — je hiter, vendar pa bi rad spregovoril o kvaliteti tega bloka oziroma stanovanja, v katerem stanujem. Po enem letu moram namreč ugotoviti, da je gradnja teh blokov dokaj površna in nekvalitetna, saj so se kritične napake pokazale že po enem letu. Naj nekatere navedem.

Tam, kjer so plošče pazane, ob vsaki večji obremenitvi, ob vsaki večji deževju zamaka, in sicer predvsem na severni strani. Zato je Gradis te robove premazal s katro, kar ne dela posebno lepega videza. Šišenski cesti. Notranji gradbeni elementi odstopajo od ostalih zidov in kažejo se razpoke. Omet poka in odpada. Stanovanja imajo preveč dračnikov, kar občutno predvsem v zimskih dneh. Razen tega so stanovanja preveč akustična, pri sekanju dreva pa imajo občutek, kot da se vsa stropa trese.

Problematične so tudi dimne naprave, saj je znano, da šumni dimniki ne prenesejo velike obremenitve dima. Zato v zgornjih stanovanjih smrdi po dimu. Podobno je tudi s pečmi, ki jih je treba stalno krpiti, da ne zadimijo stanovanja. Obrtniška dela so poglavitno v to mizarstva ali vodovodno inštalaterska. Keramične ploščice v kuhinji odpadajo, ob oknih in vratih je stalen previh. Vse to popravljajo že leto dni z raznim kitanjem, vendar brez posebnega uspeha.

Ker grade na enak način tudi v Tugomirovi ulici, sem o teh pomankljivostih javno spregovoril. Ne more nam biti namreč vseeno, kakšne starbe gradimo. In vprašanje je, če je gradnja s takimi pomankljivostmi cenejša kot klasična. Sicer pa naj dokončno mnenje o vsem tem povejo strokovnjaki, ki so dolžni, da gradijo v »zadovoljstvo« vsem pravnika stanovanja.

Zdenko Muhar, Blok PMB 11

Bo likovna revija dosegla svoj namen?
Tovariš urednik!
Verjetno nisem bil edini, ki ga je prijetno presenetila, da bo Društvo likovnih umetnikov Slovenije začelo izdajati publikacijo posvečeno likovni umetnosti. Zato ni čudno, če sem stopil v prvo knjižnico, v kateri sem nedavno tega zagledal tablico in eleganten črno-bel ovesit z naslovom Likovna revija.

Vesela pa je bilo kmalu konec, ko je prijazna prodajalka napisala na račun številko 800. Za en sam izvod 800 dinarjev!
Ni mi bilo toliko žal stotakov, ki sem jih moral odšteti prodajalki, bolj mi je bilo žal, ker se bodo ob tej številki razbili lepi cilji, ki so si jih avtorji revije zastavili, ko so pripravljali njen izid: prodrati z njo med čim širši krog ljubiteljev likovne umetnosti, jih

obveščati in poučevati o sodobnih tokovih likovnega ustvarjanja in tako vsaj do neke mere mašiti čedalje občutnejši vrzel, ki je na tem področju našega kulturnega življenja.

Za odgovor, ki ga bom dobil na moje pomisleke o ceni revije, vem že vnaprej: drugi tiskarski stroški, drage reprodukcije likovnih del, majhna naklada in podobno. Vse to verjemim! Zadovoljen sem tudi s tehnično in vsebinsko obliko revije, čeprav, kot laik na tem področju, nisem poklican, da jo po tej plati ocenjujem.

Toliko bolj mi je zato žal, če bo revija zaradi cen primorana s skromno naklado ostati v ozkem okviru likovnih ustvarjalcev in redkih njihovih ljubiteljev. Priznajmo odkrito, da je za današnje finančne zmožnosti povprečnega našega človeka in za njegov razmeroma nizek posluh za sodobne likovne tokove 800 din za eno številko revije previsok izdatek!

Ce že hočemo današnjega človeka s pomočjo periodičnih publikacij vsaj toliko seznaniti in poučiti o likovnem ustvarjanju, da pred sodobnimi likovnimi deli ne bo le zamahnil in pospešil koraka, ampak da bo pod njihovo dostižnost sicer res težje razumljivo obliko le začutil toplo umetnost, moramo to storiti na drugačen način. Po mojem bi bilo treba vsako tako stvar reševati širše, v okviru čedalje bolj perečega vprašanja umetnostne vzgoje našega človeka nasploh in je ne prepuščati manjši skupini ljudi, kateri bodo neizprosno komercialni zakoni gotovo izpodjedli še tako lepe načrte.

Vem sicer, da z revijo samo se ne bomo rešili tako delikatnega vprašanja, kot je likovna vzgoja sodobnega človeka, lahko pa prav gotovo naredimo z njo na tem področju tak korak, ki ga nikakor ne bi smeli zanemariti. Najdemo zato potrebna finančna sredstva druge in omogočimo Likovni reviji tako ceno, da se bo lahko znašla v rokah vsakega človeka, ki čuti kakikoli nagib njo do te veje umetnosti.

Ing. Stefan Trajbarič, Ljubljana, Kajuhova 30

Vozni red avtobusov manjka
Tovariš urednik!
Pred kratkim sem bil z večjo družbo na Otočcu. Bilo je prav lepo, dobro smo bili postreženi in v lepi okolici smo se prijetno počutili. Le od odhoda smo bili v zadregi. Gostje obiščejo Otočec, pa nimajo svojega avtomobila, nekaj zelo pogrešajo. Ničče nam

reč točno ne te, kateri avtobusi imajo postanke na Otočcu oziroma v vasi, pa naj bo to za smer Zagreb, Novo mesto ali Ljubljano. Ali ne bi bilo primerno, da bi pri mostu pred restavracijo postavili turistično društvo ali Autopromet Gorjanci ali kako drugo podjetje tablo z voznim redom avtobusov? S tem vendar ne bi bilo velikih stroškov, marsikateremu gostu pa ne bi bilo treba čakati na prostem in v negotovosti, če se bo avtobus ustavil.

Domačini sicer približno vedo, kateri avtobus in kdaj se ustavi, ne vedo pa tega tuji obiskovalci, ki jih je na Otočcu vedno več kot domačin.

Stanko Skočir, Loka

»Vam v zadovoljstvo in nam v zadoščenje«
Tovariš urednik!
Tak je konec garancijskega lista »Polzele«, tovarne nogavice in drobne konfekcije v Polzele.

Za »Trimese« nogavice mi je povedala znanka. Ker so se ji dobro obnesle, sem jih kupila tudi sama. Ko se je po dobrem mesecu, čeprav sem ranjala z njimi po navodilu, pokazala napaka, sem o klevale in najprej nisem nameravala reklamirati. Zelo nerada se spuščam v take stvari. Končno pa sem jih le poslala kar v tovarno. Čeprav sem bila prepričana, da poškodbe nisem zakrivila, sem se nestrpno čakala na odgovor. Mimogrede naj še povem, da sem predložiteljica tudi račun »Nogavicařja«.

Res je, da odgovora kar dolgo ni bilo, prišel pa je le. Kakšen je bil? Neprilagodljivo ljubezni! Morda bo kdo ob besedah »ljubezniv« podvomil, saj smo bolj vajeni kritike kot pa pohvale. Zato ga v celoti navajam:

»Prejeli smo Vaše cenj. pismo in priloženo par defektnih nogavic št. 400 »Trimese«; zanj se Vam najlepše zahvaljujemo. Strokovna komisija je pregledala reklamirane nogavice in ugotovila proizvodno napako.

V prilogi Vam pošiljamo zamenjavo par nogavic št. 400 »Trimese« v Vašo uporabo ter Vas prosimo, da nam oprostite proizvodno napako.

Prejčani smo, da boste tudi v bodoče ostali stalni potrošniki naših proizvodov ter Vas tovarniško pozdravljamo.

Ljubezno pismo me je tako iznenadilo, da ga javno objavljam. Ne samo kritike, tudi pohvale so potrebne.

Mimi Bogataj, Ljubljana, Martina Krpana 36

MARIBOR CELJE MURSKA SOBOTA VELENJE RAVNE PIVOJ

Novoletno razpoloženje v Celju

Obhod dedka Mraza po mestu — Centralni prireditveni prostor urejajo pred kinom »Metropol« v Stanetovi ulici



Zvečer postane središče Celja, ki so ga pred Novim letom še posebej lepo okrasili, prava paša za otroke oči

Na celjskih ulicah in trgih, v trgovinah, skratka povsod je že dni nemirno živahnost od jutra do večera. Prodajalne trgovskih podjetij so vse dni do praznika odprte neprekinjeno, tako da lahko vsako opravi želene nakupe, kadar pač želi. Zato je v trgovinah precej manj gneče.

Zlasti trgovska podjetja so poskrbeli za praznični videz; procelja trgovin že krasijo raznobarna svetlobna telesa, okrašena jekle, praznične izložbe.

Za letošnji prihod dedka Mraza pripravljajo v Celju osrednji prireditveni prostor na ploščadi pred kinom »Metropol« v Stanetovi ulici. Tu bo prav tako gozd z lučkami okrašenih jekel in maketa dedka Mraza v nadnaravni veli-

kosti. Vsa Stanetova ulica in okolica prireditvenega prostora bo razkošno razsvetljena. V to svoje krasotvo bo prišel dedek Mraz z več kot 60 spremljevalci, in sicer 29. ob 17. uri ter 30. decembra prav tako ob isti uri.

Obhod dedka Mraza po mestu bo začel pred Gledališčem na Slanem dromu, od tod pa naprej po Ljubljanski cesti,

na Trg V. kongresa, po Presernovi ulici v Stanetovo ulico, Lilekovo, Gobevo in po Cankarjevi ulici na ploščadi pred »Metropolom«. Spreved bo spremljala konjenična ter godbeniki iz Tovarne emajlirane posode.

Prav tako pripravljajo po posameznih stanovanjskih skupnostih — v Gaberju, na Dolgem polcu, na Otočju, Centru in drugod — posebne prireditve, ki jih bo obiskal dedek Mraz. Otroke s teh okolišev bodo tudi obdarili. Razen tega pripravljajo tudi Društvo prijateljev mladine v Celju kolektivne nagrade šolam. Le-te prav tako pripravljajo svoje prireditve, pravcar živ-žav pa je v predprazničnih dnevih v otroških vrtcih. Pričakovani trenutek postaja z vsakim dnem mikavnejši, oči malčkov nenehno uhajajo k vratom, kjer se bo v četrtek, petek ali v soboto pojavil dedek Mraz z belo brado in v sivi kurti.

F. K.

— Pri svojem delu, je začel inž. Gergorič, posebej pomembno pozornost prototipski dejavnosti. Člani kluba izdelajo načrte, ugotovijo tehnologijo izdelave in pripravijo vse potrebne materiale za izdelavo prototipa. Med enajstletnim obstojem je klub izdelal za Tovarno avtomobilov vrsto strojev, ki jih podjetje potrebuje v redni proizvodnji. Omenil bi le stroj za robljenje zobnikov, pnevmatski brusilni strojek in katere druge naprave ter izdelave v proizvodnji. Letos je Elektrostrojni klub izdelal prototipski rezkalno — srednji stroj. Na izkušnja tega stroja so konstruktorji projektirali avtomatsko obdelovalno linijo v podjetju.

GORNJA RADGONA SEMINAR ZA ČLANE SOLSKIH ODBOROV

Enodnevnega seminarja za člane solskih odborov v Gornji Radgoni so se udeležili razen članov solskih odborov še člani odborov vrtcev in člani sveta za solstvo. Na seminarju so obravnavali zakon o finančiranju solstva, kategorizacijo sol, pravila sol in pravilnike o delitvi osebnih dohodkov prosvetnih delavcev. Program predavanj sta izdelala zavod za prosvetno pedagoško službo in komisija pri okrajnem odboru SZDL Murska Sobota.

Ika

Pesem prleških vinogradnikov

Delavce Vinogradniškega gospodarstva Ljutomer sem nameraval obiskati pri jesenski kopji vinogradov. Prezgodnji sneg in mraz sta mi to preprečila; vinogradniki so morali kop preložiti na »poznejši čas. Morda prvi sneg ne bo obležal vso zimo in bo mraz toliko popustil, da zmaznena skorja zemlje ne bo tako debela, da bi ovirala kopanje. Morda — če ne, pa bo treba kop dokončati spomladi.

Spomladanska kop sicer ne bo tako koristna kot jesenska, ker mraz ne bo mogel učinkovati na zemljo, kot če bi bila prekopana — toda kaj hočejo, ko pa z vremenom ne morejo sklepati dogovorov. Sicer pa jim ni ostalo mnogo neskopanih vinogradov. Novejše, terasaste vinograde so namreč »skopali« plugi, ki so jih vlekli mali traktorji — goseničarji. Z motikami je treba kopati le starejše vinograde, ki imajo pregozete vrste za strojno obdelavo, in najmlajše pasade, ki potrebujejo prva leta vnege.

Pa obiščimo prleške vinogradnike doma. Zdjaj bodo gotovo imeli dovolj časa za pomenke.

»Tudi pozimi dela nikoli ne zmanjka;« so dejali delavci v Nunski grabi. »Marsikaj je treba narediti, za kar poletij ni bilo dovolj časa. Sicer pa zdaj delo, lam samo šest ur na dan, ker smo poletij morali delati tudi po deset. Med drugim tudi vsak dan pričakujemo, da bo vreme toliko toplejše, da bomo lahko skopali še preostale vinograde.«

»Zelj« ste navdušeni za jesenske kope, tudi neposredno menim osebno korist?«

»Seveda, zdaj je marsikaj koristno.«

naš trud, če se bomo še bolj potrudili kot doslej, bogačo poplačan. In Sovit je pri nas samo delavec, kot smo mi.«

»Ali vedo vsi delavci, kakšne spremembe je prinesel pravilnik o delitvi dohodka?«

»Gotovo — to vedo vsi ali vsaj večina, da bomo toliko lahko delili, kolikor bomo ustvarili; in sicer po obratih in ekonomskih enotah.«

Pogovor je pokazal, da delavci sicer ne poznajo vseh podrobnosti iz pravilnikov o delitvi dohodka in osebnega dohodka, a v zvezi s tem je večina prepričana, da bo takšna delitev osebnih prejemkov boljša, kot je bilo doslejšnje nagajanje.

Delitev osebnih dohodkov so s pravilniki uredili takole: Za opravljeno delo dobijo delavci nagrado, po penzu delavci akontacijo. Tudi del dohodka, ki bo po pravilniku namenjen za osebne prejemke in bo prejel avtorizacijo izplačanih akontacij, pa razdelijo 60 odstotkov v obračunskih enotah, 30 odst. v ekonomskih enotah in 10 odst. kot uspeh celotnega podjetja. Zato bodo osebnim prejemki delavcev močno odvisni od uspeha obratunske in ekonomske enote. Tudi 70 odstotkov sredstev za sklade bodo obratunske ekonomske enote, ki jih imajo pet, in samo 30 odstotkov se bo stekalo v osrednjo sklado.

Leto se bliža koncu, v računovodstvu se že pripravljajo na sestavljanje zaključnega računa delavci pa se precej menijo o tem, kaj jim bodo prinesli novi pravilniki v primerjavi s prejšnjimi leti. To je njihova letošnja pesem, ki se v marsičem loči od prejšnjih let. Inženir

stima, saj bomo nekaj čistega dohodka dali v sklade, nekaj pa razdelili na osebne prejemke. Zato bo

Tako so kopali vinograde Vinogradniškega gospodarstva Ljutomer, dokler ni bilo snega...

Nemanjč je povedal, da letošnjega velikega pridelka grozdja — bilo ga je za okoli 20 odstotkov več kot lani — ne bi popravili takoj hitro, kot so ga, če pesem ob trgatvi ne bi bila prežeta z vplivom novih pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka.

J. Petek

M. K.

Za leto 1962 nimamo določenega programa za naše delo, ker se ravnamo po potrebah proizvodnje v TAM in bolnišnici. Imamo svojo delavnico, v kateri smo izdelali tudi napravo za varjenje plastičnih mas. Vsako leto pošiljemo nekaj najuglednejših članov na sejem tehnike v Beograd in sejem elektronike v Ljubljano, da se seznanijo z najnovejšimi dosežki na tem področju. Organiziramo tudi strokovna predavanja s predavanjem dia pozitivov. Imamo tudi patronat nad tezensko šolo, ki ji pomagamo s sredstvi, orodjem in materialom.

J. Petek

M. K.

Industrijsko podjetje za izdelovanje anten in antenskega pribora »Elrad« v Gornji Radgoni se je razvilo iz skoraj nepomembne obrtne delavnice »Elektro-radlo«, ki je popravljala razne električne in radijske aparate ter opravljala električne instalacije. Zaradi naglega razvoja radijske in televizijske tehnike je podjetje že leta 1956 začelo izdelovati UKV in TV antene, leta 1958 pa se je popolnoma preusmerilo na izdelavo anten in antenskega pribora. Letos ga glede na povečano proizvodnjo in bodočo nalogo preimenuje v industrijsko podjetje. V »Elradu« si močno prizadevajo, da bi uredili sobodne delovne prostore in pripomočke ter uvedli ekonomsko in mehanizirano proizvodnjo. Lepo so uredili novo galvaniko, orodjarstvo in novo veliko halo, v katero so montirali že tudi nove stroje. To halo so odprli minulo soboto. Na sliki: stroj za proizvodnjo visokofrekvenčnih kablov

Foto: R. Jaušovec

Pomenki

Elektrostrojni klub v Tovarni avtomobilov je eden najdejavnejših klubov ljudske tehnike v mariborskem okraju. Zato smo se pri predsedniku inž. ALOJZU GERGORIČU zanimali za delo in probleme kluba.



— Pri svojem delu, je začel inž. Gergorič, posebej pomembno pozornost prototipski dejavnosti. Člani kluba izdelajo načrte, ugotovijo tehnologijo izdelave in pripravijo vse potrebne materiale za izdelavo prototipa. Med enajstletnim obstojem je klub izdelal za Tovarno avtomobilov vrsto strojev, ki jih podjetje potrebuje v redni proizvodnji. Omenil bi le stroj za robljenje zobnikov, pnevmatski brusilni strojek in katere druge naprave ter izdelave v proizvodnji. Letos je Elektrostrojni klub izdelal prototipski rezkalno — srednji stroj. Na izkušnja tega stroja so konstruktorji projektirali avtomatsko obdelovalno linijo v podjetju.

Za mariborsko bolnišnico smo izdelali že vrsto instrumentov, med katerimi bi omenil umetna pljuča, pretočne merilce z vializacijo, za merjenje pretoka plinov, bakteriološke filtre ter razne dodatne naprave in instrumente. Pri proizvodnji medicinskih naprav sodelujemo največ z dr. Jeretinom, ki nam daje strokovne napotke. Za izdelovanje medicinskih instrumentov in naprav nam tovarna dovolji brezplačno uporabo prostorov in strojev ter pomaga pri nakupu specialnih delov, ki jih pri nas ni mogoče dobiti. To je lepa poteza vodstva podjetja, saj pomaga tako našemu klubu in humani dejavnosti mariborske bolnišnice. V Elektrostrojnem klubu TAM smo se lotili tudi zanimive in zahtevne naloge, saj želimo izdelati umetne ledvice. Izdelali smo že osnovni projekt in naročili osnovne elemente za izdelavo te naprave. Računamo, da bomo v letu 1962 svojo zamisel uresničili.

Za leto 1962 nimamo določenega programa za naše delo, ker se ravnamo po potrebah proizvodnje v TAM in bolnišnici. Imamo svojo delavnico, v kateri smo izdelali tudi napravo za varjenje plastičnih mas. Vsako leto pošiljemo nekaj najuglednejših članov na sejem tehnike v Beograd in sejem elektronike v Ljubljano, da se seznanijo z najnovejšimi dosežki na tem področju. Organiziramo tudi strokovna predavanja s predavanjem dia pozitivov. Imamo tudi patronat nad tezensko šolo, ki ji pomagamo s sredstvi, orodjem in materialom.

J. Petek

M. K.

Naš fotozapisek



Industrijsko podjetje za izdelovanje anten in antenskega pribora »Elrad« v Gornji Radgoni se je razvilo iz skoraj nepomembne obrtne delavnice »Elektro-radlo«, ki je popravljala razne električne in radijske aparate ter opravljala električne instalacije. Zaradi naglega razvoja radijske in televizijske tehnike je podjetje že leta 1956 začelo izdelovati UKV in TV antene, leta 1958 pa se je popolnoma preusmerilo na izdelavo anten in antenskega pribora. Letos ga glede na povečano proizvodnjo in bodočo nalogo preimenuje v industrijsko podjetje. V »Elradu« si močno prizadevajo, da bi uredili sobodne delovne prostore in pripomočke ter uvedli ekonomsko in mehanizirano proizvodnjo. Lepo so uredili novo galvaniko, orodjarstvo in novo veliko halo, v katero so montirali že tudi nove stroje. To halo so odprli minulo soboto. Na sliki: stroj za proizvodnjo visokofrekvenčnih kablov

Foto: R. Jaušovec

Spremeniti investicijsko politiko

Perspektive občine Radlje ob Dravi

Organizacije Socialistične zveze v občini Radlje ob Dravi so začele letos razpravljati o nadaljnjih perspektivah občine in o nekaterih problemih, ki se bodo pojavili v občini po odsestitvi podjetja »Tehnogradnje«. To specializirano podjetje je v glavnem končalo dela na zadnjem hidroenergetskem objektu med Mariborom in Dravogradom na gradbišču v Ožbaltu ter se bo v bližnji prihodnosti preselilo v Maribor.

To pomeni, da bo občina Radlje izgubila razmeroma močno gradbeno podjetje z okrog 3 milijardami bruto-produkta in 1,2 milijarde dinarjev narodnega dohodka. Prav tako so že izračunali, da bo občina v tem

primeru izgubila 30 milijonov dinarjev proračunskega prispevka, 6 milijonov stanovanjskega prispevka ter del dohodka družbenega investicijskega sklada občine. V občini se je torej pojavil resen problem, ki ga je treba temeljito proučiti ter ukreniti vse potrebno za njegovo rešitev. S tem problemom se je ukvarjal tudi izvršni odbor SZDL na nedavni razširjeni seji. Na tem sestanku so sodelovali tudi nekateri občinski poslanci s pripombami in predlogi.

Razprava je pokazala, da so subjektivne sile doslej premalo storile za gospodarsko procvit občine, čeprav so že več let vedele, da podjetje »Tehnogradnje« bo vedno ostalo v ob-

čini. Politika vlaganja finančnih sredstev v njih letih ni najbolj ustrezala potrebam občine, saj so vlagali mnogo več sredstev v negospodarske kot pa v gospodarske investicije. V občini Radlje so v zadnjih letih mnogo storili za elektrifikacijo nekaterih kmetijskih in pohorskih področij, za gradnjo vodovodov, cest, kanalizacije in nekaterih drugih komunalnih objektov. Tudi izgradnja šol in zdravstvenih ustanov so posvetili vsi pozornost. Pri vseh delih so znali zainteresirati večino prebivalstva, ki je sodelovalo s prostovoljnimi delom, z denarnimi prispevki, materialom in s prevozi.

Gospodarska moč občine se v zadnjih letih ni krepila v skladu z vlaganjem sredstev v negospodarske investicije. Res je, da so pri podjetju »Stroj« v Radlji, v tovarni poljedelskih strojev in livarni Muta, v Tovarni lesovine in v nekaterih drugih podjetjih povečali proizvodnjo in vložitve večja denarna sredstva za rekonstrukcijo ter nakup modernih strojev. Ostale gospodarske organizacije pa v svojem razvoju niso šle vzporedno z zahtevami novega gospodarskega sistema.

Nujno bo treba misliti na pokritje izpada sredstev, ki bo nastal po odsestitvi podjetja »Tehnogradnje«. Računajo, da bodo gospodarske organizacije v občini do leta 1965 uresničile nekatere rekonstrukcije, katerih vrednost cenijo na skupno 1 milijardo 656 milijonov dinarjev. Tudi sredstev v občini ne bodo mogli ustvariti, razen tega pa tudi občina ne zmore sredstev za udeležbo. Zato bo treba

poiskati vse potrebne rezerve in se pogovoriti z delovnimi kolektivi, da vse svoje sile zastavijo za povečanje in izboljšanje proizvodnje, za znižanje proizvodnih stroškov, zmanjšanje izmedka in podobno.

V nadaljnjem razvoju bodo v občini posvetili posebno pozornost razvijanju tovarne poljedelskih strojev in livarne Muta, podjetja »Stroj« v Radlji in tovarne lesovine in lepence v Podvelki, ker se bodo v ta podjetja vložena sredstva najhitreje obrestovala. Prav tako pa bo treba misliti na gradnjo lesnega kombinata, o katerem so na sestankih SZDL že razpravljali. Torej: za uspešno delo v prihodnje je potrebna temeljita preusmeritev v investicijski politiki v korist gospodarskih investicij.

M. K.

Nagradni razpis za fotografije o novoletnih prireditvah

Zveza prijateljev mladine, odbor za novoletno praznovanje, razpisuje

NAGRADNI NATEČAJ

za fotografije z letošnjega novoletnega praznovanja v ljubljanskem okraju. Fotografije naj prikazujejo novoletno praznovanje v solah, piotirskih odredih, otroških varstvenih ustanovah, stanovanjskih skupnostih, dalje otroške zabavne prireditve, kolektivna obdarovanja, prihod dedka Mraza, zlasti pa prizore z osrednjih novoletnih prireditev.

Posebna žirija bo najboljšie fotografije nagradila: 1. nagrada 50.000 din, 2. nagrada 30.000 din in 3. nagrada 20.000 din. Razen tega bo odkupljenih še 20 fotografij (vsaka po 1000 din).

Interesenti za ta razpis (posamezniki ali skupine) naj pošljijo fotografije v velikosti 24 x 30 cm s štiro naslov štire naj bo priložni za prti kuverti) najkasneje do 10. januarja 1962 na naslov: Zveza prijateljev mladine okraja Ljubljana, Ljubljana, Komenskega 7.

Nagrajene in odkupljene fotografije bodo razstavljene.

VITIMO
GLOBUS

CATANZARO — V tem južnotalijanskem mestecu se nadaljuje preiskava vzrokov ene najhujših nesreč v Italiji, ki je zahtevala 69 smrtnih žrtev in do katere je prišlo, ko se je na privatni železniški progi iztril vagon in zgrmel v globino 30 m. Nad 70 ljudi je dalo kri za 27 ranjencev, ki so v mestni bolnišnici. Vsa Kalabrija žaluje za žrtvami, med katerimi je tudi 24 učencev in dijakov iz vasi Decollatura. Devetim smrtnim žrtvam še niso ugotovili imena in primka.

MOSKVA — Sef uprave sovjetskega civilnega letalstva Logunov je izjavil, da bodo podatke, zbrane med uspešnim poletom do Antarktike, uporabili pri proučevanju možnosti za uvedbo redne letalske zveze med Moskvo in Antarktiko. Pri prvem poletu sta sodelovali letali »Il-18« in »An-10«.

NEW DELHI — Zaradi poplavi, ki so napravile veliko škodo, bo imela Indija letos manjši pridelek žita, kot so ga pričakovali glede na posejane površine. Do začetka pridelave gospodarskega leta namerava vlada določiti minimalne cene žita in ržja, da bi s tem spodbudila k večji proizvodnji.

CIUDAD MEXICO — Z zgraditvijo tisoč kilometrov novih cest v minulih nekaj letih je Mehika dosegla velike uspehe pri razvoju notranjega prometa. Zdaj ima okoli 40 tisoč km modernih cest, po katerih vozi nad pol milijona motornih vozil.

RIO DE JANEIRO — V kazniščnici Guanaraba v zahodni Braziliji se je okoli 1300 jetnikov uprlo zaradi slabih hrane. V spopadu s policijo sta bili dve smrtni žrtvi, deset ljudi pa je došlo hujše poškodbe. Ker so kazniščnici napravili barikade iz pohištva, je morala policija poklicati vojsko na pomoč. Čez čas so kazniščnici izpustili tri paznike, ki so jih imeli za talce.

CORDOBA — Okoli 170 km od Cordobe v Argentini je vlak na cestnem prehodu razbil tovornjak s cisterno, v kateri je bil alkohol, ki se je razlil in se vnel. Nesreča je zahtevala dve smrtni žrtvi, 70 ljudi pa je došlo hujše poškodbe in opekline.

LONDON — Pri avtomobilskih nesrečah, ki so se zgodile na angleških cestah v petek in soboto, je bilo 69 smrtnih žrtev. Podatki o nesrečah v nedeljo na ozemlju ZDA: v prometu 291 smrtnih žrtev, pri požarih 41, pri raznih drugih nesrečah pa 37.

OTTAWA — Predstavniki kanadske zdravstvene službe je sporočili, da so odkrili doslej neznan virus gripe, in dodal, da nanj učinkuje cepivo, s kakršnim so doslej zatirali tudi druge viruse iz skupine »B«. Zanimivo je, da so skoraj istočasno odkrili podoben virus gripe tudi na Floridi.

BREMEN — »Egmont« bo z nosilnostjo 51.000 ton ter z dolžino 214 m za zdaj največja cisternska ladja zahodnonemške trgovske mornarice. Ladja, ki jo dograjujejo v bremenski ladjedelnici, bo lahko naložila 30.000 ton tekočega goriva.

HAVANA — Dežele Latinske Amerike imajo 200 milijonov prebivalcev, med tem okoli 70 milijonov nepismenih. Predsednik Fidel Castro je izjavil, da je pri letošnji kampanji na Kubi sodelovalo okoli 350.000 prostovoljnih delavcev in drugih državljanov, ki so naučili brati in pisati 707.000 Kubancev, in dodal, da v tej deželi zdaj ni več nepismenih.



»Smo na hodniku in se pogovarjali o bližnjih počitnicah,« pripoveduje 19-letni študent Angelo Bruscio, ki je z lažnimi poskodami preživel hudo železniško nesrečo pri Catanzaru, »ko se nam je takoj po prihodu iz predora zadelo, kakor da se je vlak zamlajal v silnem potresu. Med hrucem smo padli v globino, čez nekaj trenutkov sem se znašel na dnu. Okoli mene so bila neznana telesa.« — Na sliki: Reševalci ob vagonu, ki je zgrmel 30 m globoko v strmo Fiumarello.

Druga ledena doba na Antarktiki

Po ležiščih premoga in po fosilnih ostankih drugih rastlin sklepajo geologi, da je imela Antarktika nekoč povsem drugačno podnebnje. Nedavno so odkrili, da je bila ledena doba ob »zemeljskem vzhodu« tudi že nekoč prej, in sicer pred 270 milijoni let, ko je bila ledena odeja vsaj tako debela, kot je zdaj: 3000 m.

Selitev iz velemest

Po podatkih iz domnevne statistične službe so v velemestih dosegla vrhunec glede števila prebivalstva, kar je zadnje čase opaziti težnje po selitvi v nasprotni smeri, se pravi iz ožjih mest v bližnje okolice. V mestnih središčih se bolj in bolj koncentrirajo upravni uradi in druge ustanove.



»Do ščetine natančno« je mogoče izmeriti deželno maso na živem prašcu z novo angleško napravo, ki deluje na ultrazvočne valove.

Astronomski teleskop za mladino

SKOZI DALJNOGLED S 40-KRATNO POVEČAVO JE MOGOČE OPAZOVATI TUDI SATURNOV KOLOBAR

Tovarna optičnega stekla je začela izdelovati majhne zvezdaznanske teleskope, ki jih posreduje »Mladim tehnikom« v Ljubljani. S tem je napravila uslugo prijateljem narave in šolam, saj ima le malo kdo priložnost, s pravimi astronomskimi instrumenti opazovati razne dogodke in prizoze na nebu. Novost — v celoti kakih 2000 izvodov — bo v dvojni izdelavi. Preprostejša izvedba ima dve cevi iz lepence; v eni je objektiv, v drugi, manjši, pa okular, ki ga lahko s premiki ob večji cevi prilagodimo očem.

Daljnogled bo povečeval 40-kratno, za to pa je že potrebno trdno stojalo. Kupce preprostejše izvedbe bo lahko dobil tudi na črte, po katerih bo po svoji iznajdljivosti izdelal leseno stojalo, boljše izvedba pa nas s svojo opremo in ličnostjo že spominja na podobne tuje izdelke. Nekaj besed o vrednosti

daljnogleda: najzanimivejši objekt bo Luna, ki jo bomo videli pri 40-kratni povečavi tolikšno, kot je drobnejša pomaranča. V optiki, ki je enaka pri obeh

Pojoči stroj

Na tehniški fakulteti v Cambridgeu so izdelali elektronski stroj, ki posnema vse glasove človeške govorice. Doslej so vgradili v njegov magnetni spomin nekaj pravih in pesmi. Seveda so pri izdelavi upoštevali vse ugotovitve in spoznanja o zračnih tokovih, tresljajih in drugim v človeških govornikih. »Sintetični govornik«, kakor se reče novemu stroju, se bo obnesel šele v prihodnosti, ko bo zaradi čedalje širše rabe elektronskih strojev posredoval med ljudmi in roboti.

Nekaj besed o vrednosti

zvezd, bomo jasno razločili na površini Meseca kraterjem podobne oblike, visoka gorovja in drugo. Prav tako, zanimivo bo opazovati Sonce, seveda primerno previdno, in sicer tako, da bomo, edrptno objektiv zmanjšala na približno tri centimetre. Do leta 1963 na Soncu sicer ne bomo videli večjega števila peg, vendar bodo nekatere tudi v tem času neprimerne večje, kot je Zemlja.

Vsakdo bo lahko opazoval nastajanje raz na Veneri, ki so zlasti Galileu potrdile določene pomembne ugotovitve o osebnosti in vesoljstvu. S tem daljnogledom bomo dobro videli štiri Jupitrove lune in njihovo krožno pot okoli tega velikanu, opazovali pa bo mogoče celo čudoviti kolobar okoli Saturna.

Drugi planeti bodo težje dosegljivi za ta daljnogled, zato pa bomo imeli v svojem raziskovalnem prizadevanju — povedati smo, da je novost namenjena predvsem šolam in mladini — tem večje zadovoljenje, če ga bomo naravnali v daljnogled vesoljstvo, kjer opazimo s prostim očesom le nekaj tisoč zvezd, neš račun.

CHURCHILL: NASA ODLOČITEV JE UPRAVICE-NA

Povsem razumljivo je, da tako na britanskem, kotju kakor v ZDA mnogim reakcionarnim krogom ni bilo všeč, da sta se vladni Roosevelt in Churchill odrekli od Druge Mihičoviča in begunske vlade. Spodbujani po politični emigraciji, ki je izgubila še zadnje možnosti, da bi se odzdravila na oblasti, so posamezni konservativci sredi napadali šefa svoje vlade zaradi temeljite spremembe v vladni politiki do Jugoslavije. To se je seveda najbolj pokazalo v britanskem parlamentu. Nastop konservativca Duncana v Spodnji zbornici 18. jul 1944 je celo Churchill in šel na živce.

V poročilu o tem dogodku je londonski »Daily Worker« zapisal naslednjega dne tudi tole:

»Konservativni član parlamenta in oficir škotske garde je izrekel včeraj v Spodnjem domu vrsto obtožb, vprašanj in izjav, ki

so bile tako presenetljive, da se je Spodnji dom vidno zmedel. Kapetan Duncan, 45-letni parlamenta za severni del Kensingtona, je začel parlamentarno razpravo z vprašanjem premijer: »Kdo zastopa britansko vlado v glavnem štabu generala Mihajloviča?«

Gospod Churchill je zelo ostro odvrnil, da so britanske oficirje za zvezo odločili, ki so postali očito, da gen. Mihajlovič ni sodeloval v operacijah proti sovrčanin in da so nekateri izmed njegovih komandantov napadali partizane.

Kapetan Duncan je dalje vprašal, ali bodo oficirje za zvezo spet poslali, če bo dokazano, da se to ne dogaja več. Burno pozdravljen je Churchill odgovoril: »Kar se le da skrbno sem spremljal dogodke v Jugoslaviji. Sodim, da je naša odločitev o odpoklicu zveznih oficirjev na vsak način upravičena.«

Pol ure kasneje se je kapetan Duncan spet oglašil, in sicer pred glasovanjem o vojaških kreditih. Trdil je, da tuji predstavniki v Londonu, ki so bili v diplomatski službi na Balkanu in dobre poznanje položaj v Jugoslaviji, govorijo, da se sramo z odločitvijo od pravega voditelja srbskega naroda. V tej zvezi je Duncan vprašal, ali vlada sme napravljati denar za vojaško mislo pri maršalu Titu in pri tem povsem ignorirati generala Mihajloviča.

Na ostro izjavo laburističnega poslanca Bevana je kapetan Duncan dejal, da bo govor nadaljeval na naslednji seji.

NARODNOOSVOBODILNO GIBANJE JE PREBRASLO V NACIONALNO ORGANIZACIJO POLITIČNEGA POMENA

V poročilu iz štaba britanske vojske mislije je zapisal posebni vojni dopisnik Phibon Jordan v članku, ki ga je objavil »News Chronicle« 21. julija 1944:

»Po dveh letih, odkar je počela prva gverilska puška proti nemškim zavojavcem, se je partizanski gibanje v Jugoslaviji tako okreplelo, da je moglo sklicati izvoljeni parlament z 250 člani, med katerimi jih je bilo navzočih 198 ter so uzakonili njegov program in uveljavili njegovo oblast.

Tisto, kar se je začelo kot samoiniciativni odpor posameznih skupin, katerih vsaka se je borila proti Nemcem in njihovim sate-litom, kakor je najbolje vedela in znala, je tako naraslo, da bo z orožjem ni več mogel ostati edina naloga gibanja.

Področja so bila osvobodjena z osvoboditvijo pa je prišla tudi potreba po upravljanju in administraciji. Edina alternativa je bila anarhija, ker je v tujni sestavljena juoslovanska vlada, ki je uživala priznanje velesil, povsem odpovedala na tako pomembni preizkušnji — ni več uživala priznanja velesil lastnega ljudstva.

Vseposled po deželi, tu-

di v Srbiji, katere posamezne dele je imel Mihajlovič trdno v rokah, so se ženske in moški priključili valovi spontano, zato je moralo prito do ustanovitve oblasti, ki je posegla v zmešnjavo kot posledico tujega napada. Tako se je rodilo narodnoosvobodilno gibanje.

Prav nič ni presenetljivo, da je vodstvo prevzela Komunistična partija, ki je — sprito diktature obojena na dolgoletno ilegalo — edina poznala taktiko ilegalne organizacije.

Pretrajal bi, kdor bi rekel, da partizani v tistih prvih dneh niso delali napak in izpadov, presenetljivo pa je, da je bilo takih reči zelo malo.

V naglici izoblikovana zakonodaja je bila edina rešitev iz zmešnjave, saj ni bilo ljudi, ki bi mogli izdelati obrise državne uprave, v kateri bi bila izvršila oblast ločena od zakonodaje. Prav tako ni bilo časa, da bi izvolili najboljši ljudje za to delo.

Ni bilo dejanske svobode gibanja po deželi; administracija, zasnovana v krajevnem okviru, je strela vse, kar je le mogla, da bi izpolnila ukaze centralnih organov.

Tisti, ki so govorili in so bili za narodnoosvobodilno banjo, so trdili, da je bilo to gibanje — čeprav sta bili zakonodajna in izvršila oblast v istih rokah — resnično demokratsko, ker je črpalo svojo oblast iz ljudstva in je bilo izraz dobre volje.

157. Zdelo se mi je, da naju gledajo domačini in partizani po dvoriščih začuden. Od močnega vonja po hribovski vasi me je še bolj bolela glava. S partizanom sva prišla do večje hiše sredi vasi. Pogledala sva se čez nekaj kamnitih stopnic. »Tu počakaj,« je rekel partizan v veži. Iz sobe sem slišal govorjenje, potem me je pogledal v vežo majhen partizan sivih oči. »No, fanti,« je rekel, »kaj boš povedal?« Opetel sem se v sobo. »Ste vi Grgard?« sem vprašal. Mož je priklimal. »Vodilnikov stric z Javorja,« sem gašal. »Je rekel, naj vam pokažem tole.« Pet mož v sobi se je zasmajalo, ko sem potegnil hišnico. Pokazal sem napis na notranji strani stegna.

158. Mož sivih oči, ki je imel prebrskano uniformo z našimi na rokavih, je zloglasno rekel v število. »Ne, kaj je razkazano od pota,« je rekel. Takaj sem dejal: »300 — 410 — 420 — 5 — 10 — 15 — 20 — 25 — 30 — 35 — 40 — 45 — 50 — 55 — 60 — 65 — 70 — 75 — 80 — 85 — 90 — 95 — 100 — 105 — 110 — 115 — 120 — 125 — 130 — 135 — 140 — 145 — 150 — 155 — 160 — 165 — 170 — 175 — 180 — 185 — 190 — 195 — 200 — 205 — 210 — 215 — 220 — 225 — 230 — 235 — 240 — 245 — 250 — 255 — 260 — 265 — 270 — 275 — 280 — 285 — 290 — 295 — 300 — 305 — 310 — 315 — 320 — 325 — 330 — 335 — 340 — 345 — 350 — 355 — 360 — 365 — 370 — 375 — 380 — 385 — 390 — 395 — 400 — 405 — 410 — 415 — 420 — 425 — 430 — 435 — 440 — 445 — 450 — 455 — 460 — 465 — 470 — 475 — 480 — 485 — 490 — 495 — 500 — 505 — 510 — 515 — 520 — 525 — 530 — 535 — 540 — 545 — 550 — 555 — 560 — 565 — 570 — 575 — 580 — 585 — 590 — 595 — 600 — 605 — 610 — 615 — 620 — 625 — 630 — 635 — 640 — 645 — 650 — 655 — 660 — 665 — 670 — 675 — 680 — 685 — 690 — 695 — 700 — 705 — 710 — 715 — 720 — 725 — 730 — 735 — 740 — 745 — 750 — 755 — 760 — 765 — 770 — 775 — 780 — 785 — 790 — 795 — 800 — 805 — 810 — 815 — 820 — 825 — 830 — 835 — 840 — 845 — 850 — 855 — 860 — 865 — 870 — 875 — 880 — 885 — 890 — 895 — 900 — 905 — 910 — 915 — 920 — 925 — 930 — 935 — 940 — 945 — 950 — 955 — 960 — 965 — 970 — 975 — 980 — 985 — 990 — 995 — 1000 — 1005 — 1010 — 1015 — 1020 — 1025 — 1030 — 1035 — 1040 — 1045 — 1050 — 1055 — 1060 — 1065 — 1070 — 1075 — 1080 — 1085 — 1090 — 1095 — 1100 — 1105 — 1110 — 1115 — 1120 — 1125 — 1130 — 1135 — 1140 — 1145 — 1150 — 1155 — 1160 — 1165 — 1170 — 1175 — 1180 — 1185 — 1190 — 1195 — 1200 — 1205 — 1210 — 1215 — 1220 — 1225 — 1230 — 1235 — 1240 — 1245 — 1250 — 1255 — 1260 — 1265 — 1270 — 1275 — 1280 — 1285 — 1290 — 1295 — 1300 — 1305 — 1310 — 1315 — 1320 — 1325 — 1330 — 1335 — 1340 — 1345 — 1350 — 1355 — 1360 — 1365 — 1370 — 1375 — 1380 — 1385 — 1390 — 1395 — 1400 — 1405 — 1410 — 1415 — 1420 — 1425 — 1430 — 1435 — 1440 — 1445 — 1450 — 1455 — 1460 — 1465 — 1470 — 1475 — 1480 — 1485 — 1490 — 1495 — 1500 — 1505 — 1510 — 1515 — 1520 — 1525 — 1530 — 1535 — 1540 — 1545 — 1550 — 1555 — 1560 — 1565 — 1570 — 1575 — 1580 — 1585 — 1590 — 1595 — 1600 — 1605 — 1610 — 1615 — 1620 — 1625 — 1630 — 1635 — 1640 — 1645 — 1650 — 1655 — 1660 — 1665 — 1670 — 1675 — 1680 — 1685 — 1690 — 1695 — 1700 — 1705 — 1710 — 1715 — 1720 — 1725 — 1730 — 1735 — 1740 — 1745 — 1750 — 1755 — 1760 — 1765 — 1770 — 1775 — 1780 — 1785 — 1790 — 1795 — 1800 — 1805 — 1810 — 1815 — 1820 — 1825 — 1830 — 1835 — 1840 — 1845 — 1850 — 1855 — 1860 — 1865 — 1870 — 1875 — 1880 — 1885 — 1890 — 1895 — 1900 — 1905 — 1910 — 1915 — 1920 — 1925 — 1930 — 1935 — 1940 — 1945 — 1950 — 1955 — 1960 — 1965 — 1970 — 1975 — 1980 — 1985 — 1990 — 1995 — 2000 — 2005 — 2010 — 2015 — 2020 — 2025 — 2030 — 2035 — 2040 — 2045 — 2050 — 2055 — 2060 — 2065 — 2070 — 2075 — 2080 — 2085 — 2090 — 2095 — 2100 — 2105 — 2110 — 2115 — 2120 — 2125 — 2130 — 2135 — 2140 — 2145 — 2150 — 2155 — 2160 — 2165 — 2170 — 2175 — 2180 — 2185 — 2190 — 2195 — 2200 — 2205 — 2210 — 2215 — 2220 — 2225 — 2230 — 2235 — 2240 — 2245 — 2250 — 2255 — 2260 — 2265 — 2270 — 2275 — 2280 — 2285 — 2290 — 2295 — 2300 — 2305 — 2310 — 2315 — 2320 — 2325 — 2330 — 2335 — 2340 — 2345 — 2350 — 2355 — 2360 — 2365 — 2370 — 2375 — 2380 — 2385 — 2390 — 2395 — 2400 — 2405 — 2410 — 2415 — 2420 — 2425 — 2430 — 2435 — 2440 — 2445 — 2450 — 2455 — 2460 — 2465 — 2470 — 2475 — 2480 — 2485 — 2490 — 2495 — 2500 — 2505 — 2510 — 2515 — 2520 — 2525 — 2530 — 2535 — 2540 — 2545 — 2550 — 2555 — 2560 — 2565 — 2570 — 2575 — 2580 — 2585 — 2590 — 2595 — 2600 — 2605 — 2610 — 2615 — 2620 — 2625 — 2630 — 2635 — 2640 — 2645 — 2650 — 2655 — 2660 — 2665 — 2670 — 2675 — 2680 — 2685 — 2690 — 2695 — 2700 — 2705 — 2710 — 2715 — 2720 — 2725 — 2730 — 2735 — 2740 — 2745 — 2750 — 2755 — 2760 — 2765 — 2770 — 2775 — 2780 — 2785 — 2790 — 2795 — 2800 — 2805 — 2810 — 2815 — 2820 — 2825 — 2830 — 2835 — 2840 — 2845 — 2850 — 2855 — 2860 — 2865 — 2870 — 2875 — 2880 — 2885 — 2890 — 2895 — 2900 — 2905 — 2910 — 2915 — 2920 — 2925 — 2930 — 2935 — 2940 — 2945 — 2950 — 2955 — 2960 — 2965 — 2970 — 2975 — 2980 — 2985 — 2990 — 2995 — 3000 — 3005 — 3010 — 3015 — 3020 — 3025 — 3030 — 3035 — 3040 — 3045 — 3050 — 3055 — 3060 — 3065 — 3070 — 3075 — 3080 — 3085 — 3090 — 3095 — 3100 — 3105 — 3110 — 3115 — 3120 — 3125 — 3130 — 3135 — 3140 — 3145 — 3150 — 3155 — 3160 — 3165 — 3170 — 3175 — 3180 — 3185 — 3190 — 3195 — 3200 — 3205 — 3210 — 3215 — 3220 — 3225 — 3230 — 3235 — 3240 — 3245 — 3250 — 3255 — 3260 — 3265 — 3270 — 3275 — 3280 — 3285 — 3290 — 3295 — 3300 — 3305 — 3310 — 3315 — 3320 — 3325 — 3330 — 3335 — 3340 — 3345 — 3350 — 3355 — 3360 — 3365 — 3370 — 3375 — 3380 — 3385 — 3390 — 3395 — 3400 — 3405 — 3410 — 3415 — 3420 — 3425 — 3430 — 3435 — 3440 — 3445 — 3450 — 3455 — 3460 — 3465 — 3470 — 3475 — 3480 — 3485 — 3490 — 3495 — 3500 — 3505 — 3510 — 3515 — 3520 — 3525 — 3530 — 3535 — 3540 — 3545 — 3550 — 3555 — 3560 — 3565 — 3570 — 3575 — 3580 — 3585 — 3590 — 3595 — 3600 — 3605 — 3610 — 3615 — 3620 — 3625 — 3630 — 3635 — 3640 — 3645 — 3650 — 3655 — 3660 — 3665 — 3670 — 3675 — 3680 — 3685 — 3690 — 3695 — 3700 — 3705 — 3710 — 3715 — 3720 — 3725 — 3730 — 3735 — 3740 — 3745 — 3750 — 3755 — 3760 — 3765 — 3770 — 3775 — 3780 — 3785 — 3790 — 3795 — 3800 — 3805 — 3810 — 3815 — 3820 — 3825 — 3830 — 3835 — 3840 — 3845 — 3850 — 3855 — 3860 — 3865 — 3870 — 3875 — 3880 — 3885 — 3890 — 3895 — 3900 — 3905 — 3910 — 3915 — 3920 — 3925 — 3930 — 3935 — 3940 — 3945 — 3950 — 3955 — 3960 — 3965 — 3970 — 3975 — 3980 — 3985 — 3990 — 3995 — 4000 — 4005 — 4010 — 4015 — 4020 — 4025 — 4030 — 4035 — 4040 — 4045 — 4050 — 4055 — 4060 — 4065 — 4070 — 4075 — 4080 — 4085 — 4090 — 4095 — 4100 — 4105 — 4110 — 4115 — 4120 — 4125 — 4130 — 4135 — 4140 — 4145 — 4150 — 4155 — 4160 — 4165 — 4170 — 4175 — 4180 — 4185 — 4190 — 4195 — 4200 — 4205 — 4210 — 4215 — 4220 — 4225 — 4230 — 4235 — 4240 — 4245 — 4250 — 4255 — 4260 — 4265 — 4270 — 4275 — 4280 — 4285 — 4290 — 4295 — 4300 — 4305 — 4310 — 4315 — 4320 — 4325 — 4330 — 4335 — 4340 — 4345 — 4350 — 4355 — 4360 — 4365 — 4370 — 4375 — 4380 — 4385 — 4390 — 4395 — 4400 — 4405 — 4410 — 4415 — 4420 — 4425 — 4430 — 4435 — 4440 — 4445 — 4450 — 4455 — 4460 — 4465 — 4470 — 4475 — 4480 — 4485 — 4490 — 4495 — 4500 — 4505 — 4510 — 4515 — 4520 — 4525 — 4530 — 4535 — 4540 — 4545 — 4550 — 4555 — 4560 — 4565 — 4570 — 4575 — 4580 — 4585 — 4590 — 4595 — 4600 — 4605 — 4610 — 4615 — 4620 — 4625 — 4630 — 4635 — 4640 — 4645 — 4650 — 4655 — 4660 — 4665 — 4670 — 4675 — 4680 — 4685 — 4690 — 4695 — 4700 — 4705 — 4710 — 4715 — 4720 — 4725 — 4730 — 4735 — 4740 — 4745 — 4750 — 4755 — 4760 — 4765 — 4770 — 4775 — 4780 — 4785 — 4790 — 4795 — 4800 — 4805 — 4810 — 4815 — 4820 — 4825 — 4830 — 4835 — 4840 — 4845 — 4850 — 4855 — 4860 — 4865 — 4870 — 4875 — 4880 — 4885 — 4890 — 4895 — 4900 — 4905 — 4910 — 4915 — 4920 — 4925 — 4930 — 4935 — 4940 — 4945 — 4950 — 4955 — 4960 — 4965 — 4970 — 4975 — 4980 — 4985 — 4990 — 4995 — 5000 — 5005 — 5010 — 5015 — 5020 — 5025 — 5030 — 5035 — 5040 — 5045 — 5050 — 5055 — 5060 — 5065 — 5070 — 5075 — 5080 — 5085 — 5090 — 5095 — 5100 — 5105 — 5110 — 5115 — 5120 — 5125 — 5130 — 5135 — 5140 — 5145 — 5150 — 5155 — 5160 — 5165 — 5170 — 5175 — 5180 — 5185 — 5190 — 5195 — 5200 — 5205 — 5210 — 5215 — 5220 — 5225 — 5230 — 5235 — 5240 — 5245 — 5250 — 5255 —

Kongres LM
Makedonije

področju nadaljnega razvoja družbenega samoupravljanja, kakor tudi spremembe v našem gospodarskem sistemu so odločilnega pomena ne samo za naša, ampak tudi za celotno politično življenje, marveč tudi za njeno socialistično vzgojo. Je poudaril Mika Tripalo. V sedanjih fazah razvoja je zelo pomembno, da mladi v čim večjem številu sodelujejo v odločitvah na stankih delovnih kolektivov in v organih družbenega samoupravljanja.

Mika Tripalo je poudaril tudi pomen priprave na sklicanje republiških kongresov in rek, da se morajo organizacije LM zavzeti za čim hitrejšo spreminjanje metode dela, da pa se te priprave ne smejo odvijati šablonasto. Raznolikost pogojev v različnih krajih naše države spodbija dosežene stopnje gospodarskega, kulturnega in političnega razvoja terja tudi drugačno metodo dela politične organizacije hkrati pa tudi bistveno vpliva na njeno vsebino dela. Tripalo se je zavzel za to, da organizacije LM najdejo svoje pravo mesto v sistemu družbenega samo-

upravljanja in da zlasti okrepi funkcijo idejnega vzgojitelja mladega rodu. Po njegovem mnenju je treba težje dela mladinskih organizacij osredotočiti v komuni in usposabljanje občinskih komitejev LM, da postanejo družbeni faktori, ki lahko mnogo prispevajo k socialistični vzgoji mladine.

Bizerta

Pred francosko-tunizjskimi razgovori v Rimu prireja stranka Neodestur v Tuniziji sestanke, na katerih izražajo pripravljenost na odpor, če bo Francija še nadalje odklanjala evakuacijo oporišča.

Vladni list *«Al Amale»* ipše, da normalizacija odnosov s Francijo ni mogoča, dokler ne bo določen rok za umik Francozov iz oporišča. List poudarja, da je minilo že pet mesecev, odkar so prenehale sovražnosti, Francija pa še ni pokazala pripravljenosti, da izprazni vojaške naprave v Bizerti.

Delna mobilizacija
na otoku Bali

Indijski tisk poudarja, da je Indonezija izčrpala vsa sredstva za miroljubno poravnano spora

DZAKARTA, 25. dec. (Reuter). Guverner otoka Bali je danes odredil delno mobilizacijo. Pozval je vse civilne uslužbence, uslužbence privatnih družb in študente, naj se prijavijo v vojaške tečaje.

Kakor poročata Tanjug iz New Delhija, piše danes *«Times of India»*, vplivni deljivski list, da ne le v Indiji, ampak širom po Aziji in Afriki z velikim razumevanjem spremljajo odločitve in napore Indonezije, da dobi nazaj svoje ozemlje, da bi zahodno Irjano. List poudarja, da Diakarta nič več ne upa, da bo Nizozemska po tolikih letih razumela nujnost, da prizna neodvisnost indonezijskim ozemljem, ki so se vedno pod nizozemsko kolonialno upravo.

V zvezi s poskusi Nizozemske, da bi prenesla upravo v Kot poudarjajo, je to tretja amnestija vojnih zločincev v LR Kitajski. Prvo skupino 23 ljudi so izpustili decembra 1959, medtem ko so leta 1960 izpustili še 50 vojnih zločincev.

Telegrami

POPOVIC SPREJEL NOVEGA SUDANSKEGA VELEPOSOLNIKA. — BEOGRAD. Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je včeraj dopoldne sprejel na protokolarni obisk novega sudanskega veleposlanca v Jugoslaviji Jusifa Mustafaa el Tinaja.

NAS VELEPOSOLNIK PRI SUDANSKEM ZUNANJEM MINISTRU. — KARTUM. Jugoslovanski veleposlanik Zivadin Simić je obiskal sudanskega zunanjega ministra Ahmeda Kheira. V daljšem in pristranskem razgovoru sta izmenjala mnenja o prečih mednarodnih problemih in o dvostranskem sodelovanju ter možnostih za njegovo izboljšanje.

RAZGOVORI MED NASERJEM IN U NUJEM. — KAIRO. Predsednik ZAR Naser in predsednik burmanske vlade U Nu sta imela v Kairu razgovore, na katerih sta razpravljala o izboljšanju sodelovanja med ZAR in Burmo.

BREZNIJE O INDIJSKI AKCIJI V GOI. — MADRAS. Predsednik predzadnjega sovjeta ZSSR Leonid Brežnev, ki je na obisku v Indiji, je podprl akcijo Indije v Goi. Na zborovanju v Madrasu je Brežnev poudaril, da sovsjetska vlada in ljudstvo delita z Indijo veselje, da so Goa, Daman in Diu rešeni portugalske kolonialne nadvlade.

PODPREDSEDNIK MEDNARODNEGA RDEČEGA KRIZA BO ODPOTOVAL V KATANGO. — ZENEVA. Podpredsednik Mednarodnega odbora Rdečega križa Frederic Sordet bo odpotoval v Katango, da bi sodeloval v preiskavi o umoru šefa misije Rdečega križa v Katangi Georgesa Oliveta.

PLAČILNI SPORAZUM MED ZDA IN JAPONSKO. — TOKIO. ZDA in Japonska bosta prihodnji mesec podpisali sporazum, po katerem bo Japonska plačala 490 milijonov dolarjev za ameriško pomoč, ki jo je dobila po vojni.

AVSTRALIA BO SPET UVEDLA NADZORSTVO NAD UVOZOM. — CANBERRA. Avstralska vlada bo v kratkem ponovno uvedla kontrolo nad uvozom, da bi zaščitila domačo industrijo in zmanjšala brezposelnost.



OBISK PRI SLEPI MLADINI. Podmladniki Rdečega križa iz osemletke *«Touca»* Cularje so obiskali slepo mladino v njihovem domu v Ljubljani. Priredili so kratak kulturni spored, nakar so jim slepi gojenci razkazali učilnice in vrtnike seznanili z učno metodo. Foto: Denis.

DELO

PO DEMONSTRACIJAH PROTI OAS

Protest pariških policajev
proti dvoličnosti oblasti

OD NAŠEGA DOPIŠNIKA

PARIZ, 25. decembra. Pariški policaji so nezadovoljni s svojimi šefi. To tokrat odkrito pravijo. Med vrstami komunistično lažnih razbremenitve spopada: osebe pariske prefekture, vključeno v sindikat, sodi, da se je treba z večjo odločnostjo boriti proti terorizmu OAS, medtem ko direktive vrhovnega policijskega šefa v Parizu, prefekta Papon, vzbujajo njegovim podrejenim sumničnem, da prefekti ni klove kako vnet za to, da se postavlja po robu Salanovim teroristom.

Spor je nastal tik pred splošnimi demonstracijami proti OAS, ki so jih 19. decembra organizirale velike sindikalne centre. Tedaj je osebe pariske prefekture zahtevalo od predsednika republike, notranjega ministra in svojega prefekta, naj razveljavijo prepovedi za vse manifestacije, ker policaji ne morejo razganjati demonstrantov, ko se z njimi v bistvu strinjajo. Prefekti pa je ostal tih. Pariz pa je ostal tih. Prefekti pa je ostal tih. Pariz pa je ostal tih.

Minister je nato grajal uslužbence prefekture, ki je hkrati sindikalni funkcionar. Člani sindikata v prefekturi so se potem uprli. V danes objavljenem sporočilu so napisali: «Člani sindikata pariske prefekture protestirajo proti dvoličnosti oblasti, ki bega zavest in povzroča zmedo med čuvarki javnega reda, zmedo, ki je izključno v korist subverzivnim elementom». V čem je stvar, so razložili v naslednjem aluzijo: če je minister za vojsko — pravijo sindikalno organizirani čuvarki reda — lahko pozval oficirje in vojake, naj se bori z lažnimi razbremenitvami OAS, zakaj tudi notranji minister ne pozove čuvarki reda na boj proti teroristom, namesto da jim izdaja direktive, naj razganjajo manifestante, ki so proti OAS. Salanovi teroristi so vredni strahovlada na Azurni obali. Atentati na marsejskem področju — kjer je predsedničinim eksplozivno glasila — mino pred jugoslovanskim generalnim konzulatom — skoraj da več ne pomehajo. Naslednja vti, da hoče Salan s terorjem ustvariti psihološko osnovo za vzpostavitev nekakšnega svojega «mostišča» na južni obali Francije, nasproti Alžiriji. Ti kraji so sicer izredno pomembna tla za ultrakolonialistične teroriste, ker se francoski izseljenci iz Alžirije pretežno naseljujejo na tem področju.

Včeraj je OAS uprizorila dve novi akciji: vsi trgovci v Nici so dobili svarilo, da bodo «plasticirani», če bodo oglašali v dnevniku *«La Patrie»* (list KP Francije), vsi lastniki kinematografov pa so dobili podobno opozorilo. Če bi se drznili v svoj program uvrstiti kakšen film Brigitte Bardot, ki nedavno ni hotela plačati podkupnine OAS.

S. Glumac

KAMPANJA ZA UČENJE
RUŠČINE NA KUBI

Havana, 25. dec. (Tanjug). Vlada Fidela Castra je s posebnim dekretom nedavno ustanovila sklad za stipendije 2300 mladih Kubačev za učenje ruščine.

PROSLAVE DESETLETNICE
NEODVISNOSTI LIBIJE

Bengazi, 25. dec. (AP-AFP). V Libiji so včeraj slovesno proslavili desetletnico neodvisnosti države. Osrednje proslave v Bengaziju so se udeležili predstavniki 26 držav. Predsednik vlade Mohamed Bin Osman Al Said je imel ob tej priložnosti govor, v katerem je poudaril, da si je Libija priborila svobodo z bojem in da so v preteklem obdobju, od razglasitve neodvisnosti do danes, dosegli gospodarski, socialni in politični napredek, ki ga druge neodvisne države niso mogle doseči v dosti daljšem obdobju. Izrazil je tudi zahvalo OZN, da je pomagala Libiji dosegti neodvisnost.

Na ulicah Bengazija, ki so bile okrašene z zastavami, je bila potem parada, v kateri so sodelovali pripadniki libijske vojske in policije.

Obletnico neodvisnosti so slovesno proslavili tudi v drugih krajih države.

Ameriški protest
v Berlinu

Berlin, 25. dec. (Reuter). — Ameriški veleposlanik v Zahodni Nemčiji Döwling je poizvel sovjetskemu veleposlaniku v Berlinu Pervuhinu protest, ker policija DR Nemčije v soboto ni dovolila tistem civilistom, ki niso poznavali dokumentov, da bi šli iz zahodnega v vzhodni del Berlina. Civilisti so spremljali ameriškega komandanta v zahodnem Berlinu generala Watsona, ki se je z avtomobilom peljal v vzhodni del Berlina, da bi pri sovjetskem komandantu polkovniku Solovjevu protestiral proti podelitvi incidentu, ki se je pripetil v četrtek.

KUWAIT BO FINANSIRAL
RAZVOJ ARABSKIH DEŽEL

Bejrut, 25. dec. (Tanjug). Kuwait bo ustanovil me-

ben sklad, iz katerega bo do financiral razvoj arabskih držav. Kakor poročata Tanjug iz Bagdada, je šef finančnega in ekonomskega urada kuwaitškega šejka Zaber Ahmed Es-Sabah izjavil, da so sklep o ustanovitvi sklada sprejeli na osnovi poročila kuwaitške delegacije, ki je nedavno obiskala več arabskih držav.

Arabske države Bliznjega vzhoda, zlasti Jordanija, že dlje časa izražajo mnenje, da bi bilo treba znatna materialna sredstva, ki jih ima Kuwait, uporabiti za razvoj arabskih držav. Ta sredstva so zdaj v glavnem v britanskih bankah. Doslej je Kuwait odobril Libanonu dva kredita, enega za razvoj Bejruta in drugega za izboljšanje gospodarskih načrtov.

LETOS VEČJI
IZVOZ NEKOVIN

Bejrut, 25. dec. (Tanjug). Pričakovati je, da bodo industrijski in rudniški nekovini izpolnili planirani letonjski program izvoza svojih proizvodov. Po podatkih smo v prvih desetih mesecih letošnjega leta izvozili za blizu tri in pol milijarde dolarjev raznih proizvodov in s tem izpolnili plan izvoza za letošnje leto. V primerjavi s letom 1960 je naša industrija nekovin letos izvozila na svetovni trg skoraj dvakratnik več blaga, negorljive gline pa 15-krat več, surovega magnezita in 4-krat več negorljive gline iz.

deli z naslednjo aluzijo: če je minister za vojsko — pravijo sindikalno organizirani čuvarki reda — lahko pozval oficirje in vojake, naj se bori z lažnimi razbremenitvami OAS, zakaj tudi notranji minister ne pozove čuvarki reda na boj proti teroristom, namesto da jim izdaja direktive, naj razganjajo manifestante, ki so proti OAS. Salanovi teroristi so vredni strahovlada na Azurni obali. Atentati na marsejskem področju — kjer je predsedničinim eksplozivno glasila — mino pred jugoslovanskim generalnim konzulatom — skoraj da več ne pomehajo. Naslednja vti, da hoče Salan s terorjem ustvariti psihološko osnovo za vzpostavitev nekakšnega svojega «mostišča» na južni obali Francije, nasproti Alžiriji. Ti kraji so sicer izredno pomembna tla za ultrakolonialistične teroriste, ker se francoski izseljenci iz Alžirije pretežno naseljujejo na tem področju.

Včeraj je OAS uprizorila dve novi akciji: vsi trgovci v Nici so dobili svarilo, da bodo «plasticirani», če bodo oglašali v dnevniku *«La Patrie»* (list KP Francije), vsi lastniki kinematografov pa so dobili podobno opozorilo. Če bi se drznili v svoj program uvrstiti kakšen film Brigitte Bardot, ki nedavno ni hotela plačati podkupnine OAS.

S. Glumac

Po radu in televiziji vsak dan pozivajo mladince in mladinke, naj zahtevajo stipendije iz tega sklada.

Kakor poudarjajo, so se na Kubi začeli učiti ruščino šele v zadnjem času, medtem ko prej v solah nikoli niso poučevali ruskega jezika. Dobri odnosi, ki jih imajo z državami socialističnega tabora, zlasti pa s sovjetskimi, stiki in pogostna izmenjava delegacij pa so zdaj narekovali na to potrebo. Kakor piše tisk, so pred nekaj meseci v vrsti ustanov organizirali zasebne tečaje za učenje ruščine. Razen tega je nad tisoč mladih kubanskih komunistov, na strokovnem izpopolnjevanju v Sovjetski zvezi. Sodijo, da tudi ta program medsebojne tehnične pomoči narekuje potrebo, da se uče ruščine.

IRAŠKA PETROLEJSKA INDUSTRIJA

Ugodne perspektive

V Iraku so odkrili 16 novih bogatih nahajališč nafte, kar bo olajšalo razvoj iraške nacionalne petrolejske industrije

BEJRUT, 25. dec. (Tanjug). Irakiški tisk piše, da so v Iraku odkrili 16 novih bogatih nahajališč nafte — na pri Samari, Belandži, Bilu in Kutu. Na tem področju so nedavno ukinili koncesije tujim družbam.

Kakor piše *«Iraq Times»*, so tuje družbe vedele za te vrtele, vendar so jih imele za «rezervo», s čimer so kratile Iraku pomembne dohodke. Preiskovanja so pokazala, da je nafta v novih nahajališčih izredne kakovosti.

Nafta v novih nahajališčih bo prinesla Iraku, kakor pričakujejo, stoletne milijonov dolarjev na leto. Irak je v zadnjih letih dobil od tujih družb na leto kakih 100.000 irakiških dinarjev (280 milijonov dolarjev).

Irak, vlada si že dlje časa prizadeva organizirati nacionalno petrolejsko industrijo. Odkritje novih bogatih vrelcev bo olajšalo razvoj te industrijske panoge, ki je za Irak življenjskega pomena.

Irak, vlada je v zadnjih letih zahtevala delno udeležbo v kapitalu tujih družb, zaposlovanje irakiških državljanov na strokovnih mestih v petrolejski industriji in druge kmetijske. Ko so družbe po irakiških neuspelih poskusih zavrtele, je irakiška vlada nedavno sprejela zakon, s katerim je ukinila koncesije tujim družbam na področju, na katerem države zdaj ne trajo nafte. Tako je pridobila za samoposredno izkoriščanje lastnih 37% irakiškega ozemlja.

Tu je družbe trajo nafto v glavnem v tih sredstvih — okrog Mosul, Kirkuka in na južni obali Basra.

Irak, vlada je v zadnjih letih zahtevala delno udeležbo v kapitalu tujih družb, zaposlovanje irakiških državljanov na strokovnih mestih v petrolejski industriji in druge kmetijske. Ko so družbe po irakiških neuspelih poskusih zavrtele, je irakiška vlada nedavno sprejela zakon, s katerim je ukinila koncesije tujim družbam na področju, na katerem države zdaj ne trajo nafte. Tako je pridobila za samoposredno izkoriščanje lastnih 37% irakiškega ozemlja.



TROJANSKI KLANEC POZIMI. Sneg je precej spremenil tudi scenarjio ob naših najpomembnejših prometnih žilah. Tako je te dni na trojanskem klanecu. Foto: P. Strnad

Televizijski program v prihodnjem letu

Program se bo povečal na 28 ur tedensko

Beograd, 25. dec. — Program naše televizije se bo v prihodnjem letu povečal od letosnjih 24 ur tedensko na 28 ur. Vse to niso prinosi in izredne oddaje, pač pa je začet prenosov italijanskega programa ob torkih in nedeljah.

Na zahtevo gledalcev je redakcija TV programa sklenila vključiti v vse glasbene oddaje po možnosti tudi narodno glasbo, enkrat tedensko pa bo na sporedu posebna oddaja narodne glasbe.

Glede športnih prireditev kaže, da ne bo večjih sprememb. Nogometne tekme bo oddajala televizija še naprej po odobritvi nogometnih forumov, povečalo pa se bo število prenosov drugih športnih tekem doma in v tujini.

Izmed zabavnih oddaj se bo začela v novem letu že napovedana enourna oddaja *«Na tajnem kanalu»*, ki bo vsako soboto. Vsako sredo na Kubi začeli učiti ruščino šele v zadnjem času, medtem ko prej v solah nikoli niso poučevali ruskega jezika. Dobri odnosi, ki jih imajo z državami socialističnega tabora, zlasti pa s sovjetskimi, stiki in pogostna izmenjava delegacij pa so zdaj narekovali na to potrebo. Kakor piše tisk, so pred nekaj meseci v vrsti ustanov organizirali zasebne tečaje za učenje ruščine. Razen tega je nad tisoč mladih kubanskih komunistov, na strokovnem izpopolnjevanju v Sovjetski zvezi. Sodijo, da tudi ta program medsebojne tehnične pomoči narekuje potrebo, da se uče ruščine.

Članske oddaje bodo predvajali vsak dan razen nedelje, kakor doslej. Vsak ponedeljek bodo na programu dramske oddaje, ob petkih pa bo gostovala kinoteat.

Ker so gledalci televizije v mnogih pisnih izrazilih željo, naj bi se število glasbenih oddaj studia Ljubljana zmanjšalo, ker jih zaradi jezika v drugih republikah težko spremljajo, se bo na srbohrvaškem področju zmanjšal delež slovenskega programa. Na slovenskem govornem področju se bo zmanjšalo število govornih oddaj v srbohrvaškem jeziku ter povečal program studia Ljubljane.

Studia Zagreb in Beograd bosta redno prenašala otroške oddaje studia Ljubljane ob nedeljah popoldne, nadalje informativno oddajo *«Obzorje»* vsako sredo, vsak četrtek pa kviz oddaje in revije. Razen tega bo enkrat na tri mesece iz ljubljanskega studia prenos oddaje TV drame.

Novi oddaji v informativnem delu programa bosta druga oddaja *«Spomin»*, v njej bodo naši ugledni umetniki in znanstveniki obujali spomine iz svojega življenja.

Prihodnje leto bo televizija prikazovala tudi nekaj novih serij filmov, kakor *«Planet Zemlja»*, *«Tajni*

Novost kviz-oddaje iz beogradskega studia bo v tem, da bodo le-te javne. Nagrade bodo podeljevali občinstvu v dvorani in gledalcem programa, ki tekmujejo; za televizijske naročnike pa bodo zredali nagrade po loterijskem sistemu.

V novem letu bo na programu še ena nova zabavna oddaja. Vsako drugo nedeljo bodo pred televizijskimi kamerami zredali dobitek nove loterijske *«Loto»*, vmes pa bo zabavni program.

Vsaki četrtek bo na programu nova kulturno-umetniška oddaja *«Spomin»*. V njej bodo naši ugledni umetniki in znanstveniki obujali spomine iz svojega življenja.

Prihodnje leto bo televizija prikazovala tudi nekaj novih serij filmov, kakor *«Planet Zemlja»*, *«Tajni*

dnevnik dr. Hudsona» in druge. Razen teh bo prikazovala tudi 13 priljubljenih nemških filmov, skrajanih in prirejenih za televizijo. Zanimiva bo zlasti oddaja serijskih filmov za otroke *«Disneyland»*, ki prikazuje zgodovino junakov Disneyevih risanih filmov.

Izmed dramskih premier bo televizija oddajala *«No, voleto dario»* O. Henryja, *«Citre»* R. Tagoreja, *«Sektor D.»* Stiličija, *«Priglasen»* T. Arsovskega (slednji dve drami sta bili na grajenju v natečaju RTV), *«Trojna vrata»* D. Baranina in *«Trojanske vojne ne bo»* J. Jirodova.

Premiere otroških dram v studiu Beograd bodo *«Sivi Fiča»* B. Djuričija, *«Volk»* J. Grizelja in *«Mestno gledališče»* D. Manojlovića.

M. N.

UMETNOST V INDUSTRIJI

V Beogradu so včeraj odprli razstavo estetskih industrijskih izdelkov

Beograd, 25. dec. (Tanjug). Muzej uporabne umetnosti v Beogradu je odprl danes prvo razstavo industrijskih izdelkov, pri katerih oblikovanje so sodelovali strokovnjaki, ki za estetsko oblikovanje, na razstavi prikazujejo nad 80 originalnih primerkov iz raznih industrijskih panog. Tako na primer predmete za široko potrošnjo od lepo oblikovanih kozarcev za vodo do domačih pisalnih strojev in telefonov v raznih barvah.

Najlepše izdelke sta prikazali tekstilna in steklarska (keramična in porcelanska) industrija. Sarajevsko podjetje *«Preteks»* je poslalo na razstavo primerke sodobne posode, proizvajalci tekstila iz Zagreba, Maribora, Pariz, Sombora in drugod pa okusne desene svile in volnenih tkanin.

Značilno je, da je na razstavi manj razstavljavcev kot pa pri prikazovalci. Direktor muzeja Nada Kun meni, da je temu vzrok to, da industrijski proizvajalci mnogokrat še niso doumeli pomena.

Na sodelovanju uporabne umetnosti pri oblikovanju industrijskih predmetov za široko potrošnjo pa čeprav povpraševanje po lepiz izdelkih raste iz dneva v dan. Ker razstava nima komercialnega značaja, mnoge tovarne tudi niso poslane najlepših izdelkov, kar tudi kaže, da niso pravilno doumle namena razstave. Organizatorji te pionirske

TEDEN FILMA ZAR V BEOGRADU

Beograd, 25. dec. (Tanjug). S predvajanjem filma *«Djani»*, posnetega po romanu Josefa el Sibaja, se je noč končal prvi del tedna filmov ZAR v naši državi. Pred tem filmom so v Beogradu predvajali še filma *«Clovek v nasi hiši»* in *«Brez vrnitve»*. Spored arabskih filmov se bo nadaljeval v Zagrebu, kjer bodo predvajali filma *«Začetek in konec»* ter *«Nikoli ne bom jokala»*.

Teden filmov ZAR spada v okvir programa kulturnega sodelovanja Jugoslavije in

razstave pa kljub temu smatrajo, da pomeni razstava pomemben dogodek in jih nameravajo organizirati tudi še v prihodnje; in sicer posebej za posamezne industrijske panoge, občasno pa tudi take razstave, na katerih naj bi prikazovali dosežke celotne jugoslovanske industrije. Pri tem delu pričakujejo pomoč od vseh zainteresiranih organov.

Inönü: Prezgodaj za amnestijo

Ankara, 25. dec. (AFP). — Predsednik turške vlade Ismet Inönü je izjavil, da vlada ni mnenja, da je zdaj primeren trenutek, da bi predložili parlamentu osnutek zakona o amnestiji. Premier Inönü je to izjavil v poslnemskem domu turškega parlamenta, ko je odgovarjal na predlog nekega poslanca.

Premier Inönü je dejal, da ima vlada v načrtu široko amnestijo, da pa bo lahko razglasila amnestijo samo, če bo v državi zavladalo vzdušje sloge.

Bralcem

Tedenske tribune

Zaradi večjega obsega se je zakasnilo tiskanje našega tednika, ki bo v prodaji šele v sredo, 27. decembra, t. j. v Ljubljani (v tiskovni delnici) in nepričakovani zamudi naj bralci opraste, saj se jim bo po drugi strani ITA oddolžil s to številko, ki jo izredno bogata po vsebini.

ZARADI PESCA

TRCENJE AVTOBUSOV

Celje, 25. dec. — Službi ob 18.40 je v Vojniku pred gostilno *«Prekorski»* tik pred avtobusom, ki ga je vozil Alojz Melavc, prečkal črna nek možda. Da ne bi povzročil pešca, je voznik zavrl. Za njim je peljal voznik Nikolaj Noe drug avtobus in se zaradi poledenosti čisto zaletel v prednje vozilo. Škoda na avtobusih je ocenjena na približno 700.000 din.

ZARADI PESCA

TRCENJE AVTOBUSOV

Celje, 25. dec. — Službi ob 18.40 je v Vojniku pred gostilno *«Prekorski»* tik pred avtobusom, ki ga je vozil Alojz Melavc, prečkal črna nek možda. Da ne bi povzročil pešca, je voznik zavrl. Za njim je peljal voznik Nikolaj Noe drug avtobus in se zaradi poledenosti čisto zaletel v prednje vozilo. Škoda na avtobusih je ocenjena na približno 700.000 din.

ZARADI PESCA

TRCENJE AVTOBUSOV

Pisma bjalcev

Danijel Turnšek, hvala!

Tovariš urednik!
Zima prinese med drugim tudi nesreče. Ena teh je poldnevna. Nepriznanimi so kakor ovinjeni zablateni na cesti ploščad. Včasih je niti ne vidi. Nevarnost preži na vsakem koraku in včasih se taka prevadnost ni dovolj. Se nevarneje je ponoči.

O prometnih nesrečah, ki so se zadnje dni zgodile na naših cestah, ste pisali tudi v DELU. Vendar naj se enkrat napišem nekaj vrstic o nesreči, ki se je zgodila na poldnevni cesti v Ljubljani pri Celju, in sicer 14. decembra ob enih ponoči.

V avtomobilu FIAT 600 sta se iz Ljubljane proti Celju peljala H. Grün in njegova mati. V naslednjem Lencu pri Celju je avto, čim je bilo pozno ponoči, kmalu prihitel ljudje na pomoč. Voznik je bil tako hudo poškodovan, da je bila pomoč več kot nujna.

Ta hip je pripeljal v Lencu poštini kombi. Sofer je ustavil, drugi so pomagali in tako je ponesrečenca v najkrajšem času prejel v celjsko bolnišnico.

Soferju kombija je bilo prvo – rešiti človeka. Svojega imena ni povedal. Morda je naslednje jutro njegovo kombi spet brzel po poldnevni cesti kam proti Smarju, proti Sošanju. Nanj, na neznanega soferja, pa so mislili svojci ponesrečenega in vsi ki so zvedeli, da je napravil vse da bi rešil človeka. (Nesreča, kot se je pozneje pokazalo, je bila za Herberta Grünja žal usodna.)

Morda bi moral na koncu napisati: »Neznanec, hvala ti!« Toda za njegovo ime sem zvedel. Zato lahko napišem: »Danijel Turnšek, sofer PTT Celje, hvala Vam!«
Franjo Krivec, Celje

Ali se montažna gradnja obnese?

Tovariš urednik!
Način gradnje polmontažnih blokov – PMB – je hiter, vendar pa bi rad spregovoril o kvaliteti takih blokov oziroma stanovanj, ki so v njih. Po enem letu moram namreč ugotoviti, da je gradnja teh blokov dokaj površna in nekvalitetna, saj so se kritične napake pokazale že po enem letu. Naj nekatere navedem.

Tam, kjer so plošče pežane, ob vsakem večjem deževju zamaka, in sicer predesem na severni strani. Zato je Gradis to robno premazal s katro, kar ne dela posebno lepega videza. Sišenski cesti. Notranji gradbeni elementi odstopajo od ostalih zidov in kažejo se razpoke. Omet poka in odpad. Stanovanja imajo preveč zračnosti, kar občutno predvsem o zimi. Razen tega so stanovanja preveč akustična, pri sedenju dro pa imajo občutek, kot da se vsa stanba tresce.

Problematično so tudi dimne naprave, saj je znano, da shunt dimnika ne prenesejo velike obremenitve dima. Zato v zgornjih stanovanjih smrdu po dimu. Podobno je tudi s pečmi, ki jih je treba stalno krpiti, da ne zadimijo stanovanja. Obitniška dela so poglavlje zase, in to mizarstva ali vodovodno inštalaterska. Keramične ploščice v kuhinji odpadajo, ob oknih in vratih je stalen preprih. Vse to popravljajo že leto dni z raznim kitanjem, vendar brez posebnega uspeha.

Ker grade na enak način, tudi v Tugomirovi ulici, sem o teh pomanjkljivostih javno spregovoril. Ne more nam biti namreč useno, kakšne stavbe gradimo. In uprašnje je, če je gradnja s takimi pomanjkljivostmi, ki cenejša kot klasična. Sicer pa naj dokončno mnenje o vsem tem povedo strokovnjaki, ki so dolžni, da gradijo v zadovoljstvo vsem primerna stanovanja.

Zdenko Muhar, Blok PMB 11

Bo likovna revija dosegla svoj namen?

Tovariš urednik!
Verjetno nisem bil edini, ki ga je prijetno presenetila novica, da bo Društvo likovnih umetnikov Slovenije začelo izdajati publikacijo, posvečeno likovni umetnosti. Zato ni čudno, če sem stopil v prvo knjižnico, v kateri sem nedavno tega zagledal vabilo in eleganten črno-bel ovitek z naslovom Likovna revija.

Vesela je bilo kmalu konec, ko je prijazna prodajalka napisala na račun številko 800. Za en sam izdod 800 dinarjev.

Ni mi bilo toliko žal stotakov, ki sem jih moral odšteti prodajalki, bolj mi je bilo žal, ker se bodo ob tej številki razbili lepi cilji, ki so si jih avtorji revije zastavili, ko so pripravljali njen izid: prodati z njo med čim širši krog ljubiteljev likovne umetnosti, jih

obveščati in poučevati o sodobnih tokovih likovnega ustvarjanja in tako vsaj do neke mere mašiti čedalje občutnejšo tržnjo, ki je na tem področju našega kulturnega življenja.

Za odgovor, ki ga bom dobil na moje pismo,le o cenah revije, temer že vnapreči drug, tiskarski, stroški, drage reprodukcije likovnih del, majhna naklada in podobno. Vse to verjamem! Zadovoljen sem tudi s tehnično in vsebinsko obliko revije, čeprav, kot laik na tem področju, nisem poklican, da jo po tej plati ocenjujem.

Toliko bolj mi je zato žal, če bo revija zaradi cene primorana s skromno naklado ostati v ozkem okviru likovnih ustvarjalcev in redkih njihovih ljubiteljev. Priznamo odkrito, da je za današnje finančne zmoglosti povprečnega našega človeka in za njegov razmeroma nizek plačilni zmožnost likovne tokove 800 din za eno številko revije precej izdatki.

Če že hočemo današnjega človeka s pomočjo periodičnih publikacij vsaj toliko seznaniti in poučiti o likovnem ustvarjanju, da pred sodobnimi likovnimi deli ne bo zamahnil in pospešil koraka, ampak da bo pod njihovo, dostikrat sicer res težje razumljivo obliko le začutil toplino umetnosti, moramo to storiti na drugačen način. Po mojem bi bilo treba vsako tako stvar reševati širše, v okviru česar bi bolj perečega pravnega umetnostne vzgoje našega človeka nasploh in ne le prepuščati manjši skupini ljudi, kateri bodo neizprosmi komercialni zakoni gotovo izpodjedli še tako lepe načrte.

Vem sicer, da z revijo samo še ne bomo rešili takih delikatnih vprašanj, kot je likovna vzgoja sodobnega človeka, lahko pa prav gotovo vnašamo z njo na tem področju tak korak, ki ga nikakor ne bi smeli zanemariti. Najdemo zato potrebna finančna sredstva druge in omogočimo Likovni reviji tako ceno, da se bo lahko znašla v rokah vsakega človeka, ki čuti kolikšni nagajenja do te veje umetnosti.

Ing. Stefan Trajbarič, Ljubljana, Kajuhova 30

Vozni red avtobusov manjka

Tovariš urednik!
Pred kratkim sem bil z večjo družbo na Otočcu. Bil je prav lepo, dobro smo se imeli, posrešeni in v lepi okolici smo se prijeto počutili. Le ob odhodu smo bili v zadregi. Gostje obiščejo Otočec, pa nimajo svojega avtomobila, nekaj zelo pogrešajo. Nihče nam

reč točno ne ve, kateri avtobusi imajo postanke na Otočcu oziroma v vasi, pa naj bo to za smer Zagreb. Novo mesto ali Ljubljano. Ali ne bi bilo primerno, da bi pri mestu pred restavracijo postavili turistično društvo ali Avtomotoprom Goričani ali kako drugo podjetje, ki bi v omenjenem avtomobolu? S tem vendar ne bi bilo velikih stroškov, maršakateremu gostu pa ne bi bilo treba čakati na prostem in v negotovosti, če se bo avtobus ustavil.

Domačini sicer približno vedo, kateri avtobus in kdaj se ustavi, ne vedo pa tega tudi obiskovalci, ki jih je na Otočcu vedno več kot domačini.

Stanko Skočir, Loka

»Vam v zadovoljstvo in nam v zadoščenje«

Tovariš urednik!
Tak je konec garancijskega lista »Polzele«, tovarne nogavic in drobne konfekcije o Polzele.

Za »Trimes« nogavice mi je padela znanaka. Ker so se ji dobro obnesle, sem jih kupila tudi sama. Ko se je po dobrem mesecu, čeprav sem razvala z njimi po navodilih, pokazala napaka, sem oklevala in najprej nisem nameravala reklamirati. Zelo nerada se spuščam v take stvari. Končno pa sem jih le poslala kar v tovarno. Čeprav sem bila prepričana, da poškodbe nisem zakrivila, sem se neizmerno čutila na odgovor. Minorede naj še povem, da sem predložila tudi račun. »Nogavičarja«.

Res je, da odgovora kar dolgo ni bilo, prišel pa je le. Kakšen je bil? Nepriznanimi ljubiteljem Morda bo kdo ob besedici »ljubeznivi« podvomil, saj smo bolj vojni kritike kot pa pohvale. Zato ga v celoti navajam: »Prejeli smo Vaše cenj. pismo in priloženo par dežestih negativ. Vi 400 »Trimes«; zanj se Vam najlepše zahvaljujemo. Strokovna komisija je pregledala reklamirane nogavice in ugotovila proizvodno napako.

V prilogi Vam pošiljamo zamenjani par nogavic art. 400 »Trimes« v Vašo uporabo ter Vas prosimo, da nam oprostite proizvodno napako. Prepričani smo, da boste tudi v bodoče ostali stalni potrošnik naših proizvodov ter Vas tovarniško pozdravljamo. Ljubezno pismo me je tako iznenadilo, da ga javno objavim. Ne samo kritike, tudi pohvale so potrebne. Mimi Bogataj, Ljubljana, Martina Krpana 36

PROMETNA VZGOJA V OBČINI SEVNICA

Uspehi široko zastavljenega dela

Za prometnike-pionirje iz občine Sevnica je bil največji dogodek in hkrati največji praktični izpit, ko so jih povabili v goste prometni organi Zagreba in jim za nekaj ur prepustili urejanje prometa na najbolj prometnih križiščih Zagreba. To je bilo med jesenskim vselejstvom, ko je bil promet še posebej velik. Laskava pohvala prometnih organov glavnega mesta LR Hrvatske je bila pionirjem v občini Sevnica še večjo voljo za umejanje o varnosti prometa.

Lani so pri Avto motu društvo osnovali odtok za podmladkarje. Ta je v kratkem času zajel pionirje na vseh osnovnih šolah v občini. Podmladkarji so sestavili program tekmovanja in napovedali tekmovanje vsem podmladkarskim pravili za vrsto uspešnih akcij, med katere sodi, kot povedano, na prvo mesto urejanje prometa na najbolj prometnih križiščih v Zagrebu. Razen tega so štiri dni na štirih glavnih cestah v okraju Novo mesto ugotavljali promet. Samo za urejanje prometa so letos žrtvovali že 228 ur.

Pohvalno je, da člani podmladka Avto mota društva sodelujejo tudi pri prometnih vzgoji pionirjev na šolah. V ta namen imajo tudi moped, na katerem se je že precej pionirjev učilo pravilno vožnje. Prireja predavanja in tekmovanja, imajo pa tudi svojo kulturno skupino, ki nastopa na prireditvah.

Veren prikaz uspehov prometne vzgoje v sevniki občini je bila velika javna prireditev pod naslovom »Spoznavajmo varnost prometa«, ki sta jo priredila osmega decembra zvečer v Sevnici Avto motu društvo in komisija za varnost prometa Oblo Sevnica. Te velike prireditve v kino dvorani, ki je bila polna do zadnjega kotička, so se med drugim udeležili tudi predstavniki Avto mota zveze Slovenije, komisije za varnost prometa pri oddelku za notranje zadeve OLO Novo mesto, občinske ljudske ograde in drugi. V tekmovanju v stilu priključenih prireditev »Pokazi kaj znaš« je nastopila 14 skupin iz vseh 10 sevniki občine. Na splošno so vsi nastopajoči pokazali veliko znanja iz

varnosti prometa. Štiri skupine so dosegle po 80 točk. Številne pravilne odgovore na dokaj težava vprašanja komisije so udeleženci nagrajevali z navdušenimi ploskanjem. Program tekmovanja so izpopolnili z glasbenimi vložki zabavnega ansambla Svobode iz Sevnice in s listke. Veselo razpoloženje

so vzdušili odgovori posameznikov iz vrst poslušalcev na vprašanja o prometni varnosti. Vse nastopajoče skupine pionirjev so prejeli nagrade. Prvo nagrado, novo moško kolo, si je priborila skupina pionirjev iz osnovne šole Zabukovje. Dobro organizirana prireditev je povsem dosegla namen.

P. R.

NOVO MESTO

Socialno zavarovanje približati zavarovancem

Nezgod pri delu je letos sicer nekoliko manj kot lani v istem obdobju, v povprečju pa so bile letošnje poškodbe hujše. Medtem ko je lani odpadlo na eno nezgodo 124 delovnih dni, pomeni letos vsaka nezgoda izgubo povprečno 18 dni. Zaradi nezgod in obolenosti je bilo letos izplačano več kot 130 milijonov dinarjev narodnega dohoda.

Nadzorni organi ugotavljajo, da je najmanj pri 65 odstotkih nesreč vzrok subjektivnega značaja: neupoštevanje varnostnih predpisov, neuporaba zaščitnih sredstev pri delu in podobni vzroki. To potrjuje tudi primer smrtno nesreče pri delu pri podiranju drevesa smetilske zruge Dolenjske Toplice. Delavca sta bila o potrebnih varnostnih ukrepih dobro poučena in sta imela pri sebi celo pismena navodila, ki pa jih nista upoštevala.

Največ nezgod pri delu ima »Mesarija« Novo mesto. Pri tem podjetju se je poškodovalo 21 odstotkov zaposlenih. Visok odstotek poškodovanih imajo tudi v industriji motornih vozil, na železnici postaji in kmetijsko gozdarskem poselstvu.

Komisija za varnost dela pri obč. sindikalnem svetu meni, da se je treba proti nezgodam pri delu boriti z ekonomskimi ukrepi. Skrb za varnost dela je treba prenesti neposredno na ekonomske enote in v sistem delitve dohodka.

Zmanjševanje nezgod pri delu in obolenosti se mora zrealizirati v ekonomski zainteresiranosti vsakega človeka. Komisija ne bo več pregledovala posameznih delovnih mest, temveč bo skupno z vodilnimi ljudmi podjetja skušala poiskati vzroke nezgod in obolenosti in te odpravljati. Važno mesto v delavskem samoupravljanju glede varnosti pri delu naj bi imela skrb za boljše življenjske pogoje. Socialno zavarovanje je treba čim bolj približati zavarovancem in jim dati možnost sodelovanja pri trošenju sredstev socialnega zavarovanja.

(r)

POSTOJNA

Skrb za nadaljnji razvoj turizma

Upravni odbor Turističnega društva Postojne je v Postojni se je na zadnji seji zavezal za čimprejšnjo rešitev najbolj perečih problemov, ki ovirajo nadaljnji razvoj turizma na postojnskem kraškem prostoru.

Društvo bo tako že spomladi odprlo v Postojni lastni Turistični urad, v sosednji Pivki pa sklicalo ustanovni občni zbor bodočega samostojnega turističnega društva.

TD bo poleg številnih drugih del tudi v bodoče posvetilo največjo skrb na daljnemu urejanju camp hotelja pri Pivki jami, v katerem je letos načrtovano sedem tisoč domačin in po večini tujih gostov. Takašnje nočitvene zmogljivosti bodo že pred začetkom prihodnje turistične sezone okrepili s 24 ležišči in razglednik z motivi campinga, v sodelovanju s TD Cerklja na tudi poseben turistični prospekt.

V zimskih mesecih bo društvo pridivilo v okolici naših naselij vrsto propagandnih zborovanj in predavanj, večjo skrb kot doslej pa nameravajo posve-

Studenti pravne fakultete v Ljubljani se pripravljajo na 5. partizanski pohod študentov prava, ki se ga bodo udeležili študenti iz desetih pravnih fakultet v Jugoslaviji. Pohod bo v aprilu prihodnje leto in bo trajal šest dni. Predsednik pripravljalnega odbora MARKO MRAK nam je rad povedal nekaj o tej akciji.



— Blizu 240 študentov bo obiskalo znane partizanske kraje. V Ljubljani si bodo ogledali Muzej NOB in športni park inž. Bloudka. V krajih, koder bomo šli, se bomo seznanili z njihovo zgodovinsko preteklostjo ter njihovim posebnim razvojem. Obiskali bomo tudi Cankarjevo in Prešernovo rojstno hišo.

— Katere kraje boste obiskali?

— Pohod se bo začel v Ljubljani. Obiskali bomo Vrhniko, Stempeter most, Postojnsko jamo, Vojsko, rudnik živega srebra v Idriji, bolnišnico »Franjo Log, Cerkljo, Zelenke, Dražgoše, Viduško planino, kjer je bil ustanovljen Gorenjski, pozneje imenovan Cankarjev bataljon, Krogo, Kranj, Begunje, Jesenice, Vrbo, Bled in Velenje.

— Kako potekajo priprave na fakulteti?

— Za čim boljše organizacijo pohoda smo ustanovili pri pripravljalnem odboru več komisij. Doslej smo naleteli na popolno razumevanje pri držbeno-političnih organizacijah, ki smo jih prosili za sodelovanje, zlasti pri Zvezi borcev.

— Ali boste na pohodu poskrbeli tudi za kulturni program?

— Da. V Idriji in v Zelenkah bomo organizirali partizanski miting. Omenim naj še, da imamo v načrtu izdati spominski prospekt – je zaključil tovarš Mrak.

—DM—

KMETIJSKA ZADRUGA ŠEMPETER RAZVIJA LASTNO PROIZVODNJO

Prvi piščanci s farne na Gradišču

Z nove farne za rejsko piščance na Gradišču so dali na trg prvo sočno perutnino za potrošnike, gostinske obrate in bolnišnice na Goriškem. S tremi ali štirimi zaposlenimi na tej farmi bo kmetijsko vrtnarska zadruga Šempeter realizirala letno okrog 30 milijonov prometa. V začetku prihodnjega leta pa nameravajo v bližini Šempetra zgraditi rastlinjak, za kar imajo zvečine že odobrena sredstva. V rastlinjaku bodo gojili paradižnike in kasneje tudi kumare, spomladan in v pozni jeseni. Zaradi ugodnih pogojev in zemljiških razmer ter sodobnih naprav bodočega rastlinjaka računajo na nedvomni uspeh.

Ko si ureja donosno proizvodnjo, je za zadrugo še vedno eno problema dediščina nekdanjih kmetijsko obdelovalnih zadrug, t. j. približno 120 ha zemljišč in osmih katastrskih občin in na 400 knjižnih parcelah. Na teh zemlji-

ščih so nekdanje splošne kmetijske zadruge Prvačica-Benčica in Dornberk-Branki ustanovile svoje ekonomije. S kasnejšo spojitvijo teh zadrug v začetku letošnjega leta so tudi te ekonomije prišle pod kmetijsko zadrugo Šempeter.

Produktive teh ekonomij je pokazala, da je sodobno kmetijsko proizvodnjo nemogoče organizirati brez združevanja v večje zadrugne površine in brez pridobivanja novih kompleksov z zakupom in odkupom ter zamenjavo z zasebnimi kmetovalci. Z združevanjem kmetijskih pridelavcev v okolici Prvačice, kjer bodo v prihodnjem letu ustanovili živinorejsko farmo za 2000 glav krav molznic.

Svoje gospodarstvo, je združba na nedavni seji zadržni svet, bodo postavili na trdnjše temelje. Med ukrepe, ki so jih pričeli že izvajati, sodi odprodaja vseh krav, ki imajo manj kot 3000 litrov mleka.

Dnevno vzdrževanje krave za na primer 9 litrov mleka stane 428 din, vrednost prodanega mleka pa le 318 din. Se večja izguba je pitanje mlade živine v krajih, ki nimajo primerne krmne zasnove.

Tako bodo poslali iz Branka vse krave molznice z nad 3000 litri mleka v Prvačino, mlado pitano živino pa bodo iz Brij in Zaloge prepeljali v Branki. Sedaj so imeli na glavo pitane živine v neurejenih razmerah dnevno približno 283 din stroškov, prirastka pa le za 175 din, kar bi pri 40 piščancih zneslo letno podlrgu milijon izgube. Na Brijah je samo dovolj vode na glavo stial 8 let. Sama premostitev živine bo sprožila delovne sile in stroške prevoza ter omogočila smotrnejšo vzrejo v novih razmerah. Hkrati bodo odpovedali tudi vse namene pogodbe nekdanjih ekonomij za zemljišča, ki ne pridejo več v poštev za obdelavo.

Zadržni svet je tudi odločil, naj odprodajo vso nepotrebno vprežno živino in stare traktorje, ki terjajo preveč popravil. Kupilji bodo nove traktorje s priključki, da prihodnjo pomlad pri oranju ne bo zaostankov. Po načrtih bodo imeli z nabavo 5 novih traktorjev na voljo 14 traktorjev enotnega tipa. Iz proizvodnje bodo izločili svilopojstvo ter ga vključili v zadrugo sodelovanje.

Zadržni svet je tudi odločil, naj odprodajo vso nepotrebno vprežno živino in stare traktorje, ki terjajo preveč popravil. Kupilji bodo nove traktorje s priključki, da prihodnjo pomlad pri oranju ne bo zaostankov. Po načrtih bodo imeli z nabavo 5 novih traktorjev na voljo 14 traktorjev enotnega tipa. Iz proizvodnje bodo izločili svilopojstvo ter ga vključili v zadrugo sodelovanje.

Plenum OC mladinskih klubov za Zadržne narode

Minulo nedeljo je bil v Ljubljani plenum Okrajnega centra mladinskih klubov za Zadržne narode. Na njem so razpravljali o programu dela za prihodnje leto in sprejeli sklep, naj se klubi na terenu kar najtežje povežejo z organizacijami SZDL, ki aktivno delujejo v mladinskih in ljudskih univerzami ter drugimi društvenimi organizacijami, ki naj jim pomagajo pri izpolnjevanju njihovih nalog.

V Ljubljanskem okraju je zdaj 24 klubov za OZN. Vsi delujejo na osemletni in po srednjih šolah, tri klube pa sestavljajo mladinci iz vseh delavskih mladinc.

Letos sta se razpisali tekmovalna sekcija za OZN pri Klubu mladini in klub OZN v Zelenkah. Tekmovalni program je bil odprta od 28. januarja do 4. februarja. Razstava bo imela poudarek na mladih pisateljih in avtorjih. Na sliki: Ocenjevanje knjižnih vrivcev. Foto: Bukić

Ali Delavska univerza v Vidmu-Krškem res ni zaživela...?

V 341. števil. Dela v drugi izdaji smo brali članek v naslovu »Zakaj ljudska univerza v Vidmu-Krškem ne živi?«, v katerem je inž. Bojan Branković objavil javnost o vzrokih, ki ovirajo delavsko univerzo, da ne more »zaživeti«.

Resničnost pisavih ugotovitev, naj osvetli poročilo o izobraževalni dejavnosti Delavske univerze v Vidmu-Krškem ob zaključku izobraževanja dejavnosti v sezoni 1980-81.

V dveh oddelkih večerne politične šole je bilo 34 slušateljev, v mladinski politični šoli je bilo 18 slušateljev, marksiistične krožke na TSS je obiskovalo 75 dijakov. Delavska univerza je organizirala 36 predavanj za delovne kolektive (3407 obiskovalcev); 6 političnih predavanj (900); 23 vzgojnih predavanj (2202); 10 zdravstvenih predavanj (600); 3 tehniška predavanja (300); 54 kmetijskih predavanj (1350); 6 predavanj iz umetnosti in književnosti (620); 24 potopisnih predavanj (2290); 2 predavanja o praktičnem življenju (180) in 4 predavanja iz

drugih področjih (508). Tridnevnega seminarja za vodilne in izobraževalne gospodarskih organizacij se je udeležilo 71 ljudi; večerni oddelki ekonomske šole je obiskovalo 71 slušatelj; šola za odrasle oziroma osnovno šolo v štirih oddelkih je obiskovalo 118 slušateljev, ki so opravili tudi izpite; 2 seminarja za predavatelje, ki sta trajala skupaj 10 ur, sta obiskovalo 21 slušatelj; za potopisni kino se je zanimalo 8643 ljudi, ki so videli 133 predstav.

Zaradi boljše razumevanja naj navedemo, da so bila v Vidmu-Krškem redna polnočna znanstvena predavanja vsak torek in da je bilo v pretekli sezoni 22 predavanj za odrasle in 18 predavanj za mladino. Predavanja so bila prestra in zanimiva, kar je razvidno iz ankete ob zaključku sezone.

Članek piše: »... Lani se tečaj propadl...« Noben tečaj ali seminar, ki ga je organizirala Delavska univerza v Vidmu-Krškem ni propadl. Ni propadl, ker se nismo nikdar posluževali takih organizacijskih metod, kakršne navaja pisec »... par vrstic, ki so bile objavljene v dnevnem časopisu pod naslovom »novicami...«, pač pa smo se vsake tedaj seminar ali predavanje splošno pogovorili s predstavniki delovnih kolektivov in drugimi, kar je razvidno tudi iz arhiva.

Ob začetku izobraževalne sezone 1981-82 je Delavska univerza izdala 30 brošur in programov dela delavske univerze. Program so prejeli vse te družbene organizacije, ustanove itd. Vsem smo se prej poslali tudi omembe programa, o katerem so lahko razpravljali. Spustimo se, ali je inž. Branković vsa izobraževalna dejavnost delavske univerze v Vidmu-Krškem res neznana? Saj živi v Vidmu-Krškem? Ali ni član SZDL ter drugih družbeno političnih organizacij, ki so na skoraj vseh sestankih in konferencah razpravljale tudi o izobraževalni dejavnosti delavske univerze? Ali članke sploh ne bere Dolenjskega lista, ki je že večkrat našel novicami objavil tudi poročila o delu Delavske univerze Vidmu-Krškem? Obiščete v 47. številki 23. XI. 1981.

Ker smo doslej govorili predvsem o izobraževalni dejavnosti v pretekli sezoni, inž. Branković pa se sprašuje, zakaj delavska univerza ne more »zaživeti«, je prav, da pogledamo še v zapisnik 8. seje upravnega odbora delavske univerze, ki je bila 8. dec. 1981. Na tej seji smo sprejeli poročilo o izobraževalni dejavnosti v sezoni 1981-82.

Ustanovili smo štiri oddelke večerne politične šole, in sicer dva oddelka v Vidmu-Krškem, po en oddelki pa na Senovem in v Brezianici. Večerna politična šola bo trajala štiri mesece, kar znaša po programu 36 učnih ur; 13 predavateljev večerne politične šole je bilo na posvetovanju na Bledu. Imeli smo tudi posvetovanje na osnovi potopisja v Vidmu-Krškem in v Novem mestu; pripravljamo mladinsko politično šolo. Po programu delavske univerze imamo: 10 ur javno in tribuno v Vidmu-Krškem, 6 ur tribuno v Novem mestu, 6 ur tribuno v Senovem in v Brezianici. Za izvajanje tega programa imamo pri krajevnih organizacijah SZDL tako imenovane sekcije za izobraževanje

metod, kakršne navaja pisec »... par vrstic, ki so bile objavljene v dnevnem časopisu pod naslovom »novicami...«, pač pa smo se vsake tedaj seminar ali predavanje splošno pogovorili s predstavniki delovnih kolektivov in drugimi, kar je razvidno tudi iz arhiva.

Ob začetku izobraževalne sezone 1981-82 je Delavska univerza izdala 30 brošur in programov dela delavske univerze. Program so prejeli vse te družbene organizacije, ustanove itd. Vsem smo se prej poslali tudi omembe programa, o katerem so lahko razpravljali. Spustimo se, ali je inž. Branković vsa izobraževalna dejavnost delavske univerze v Vidmu-Krškem res neznana? Saj živi v Vidmu-Krškem? Ali ni član SZDL ter drugih družbeno političnih organizacij, ki so na skoraj vseh sestankih in konferencah razpravljale tudi o izobraževalni dejavnosti delavske univerze? Ali članke sploh ne bere Dolenjskega lista, ki je že večkrat našel novicami objavil tudi poročila o delu Delavske univerze Vidmu-Krškem? Obiščete v 47. številki 23. XI. 1981.

Ker smo doslej govorili predvsem o izobraževalni dejavnosti v pretekli sezoni, inž. Branković pa se sprašuje, zakaj delavska univerza ne more »zaživeti«, je prav, da pogledamo še v zapisnik 8. seje upravnega odbora delavske univerze, ki je bila 8. dec. 1981. Na tej seji smo sprejeli poročilo o izobraževalni dejavnosti v sezoni 1981-82.

Ustanovili smo štiri oddelke večerne politične šole, in sicer dva oddelka v Vidmu-Krškem, po en oddelki pa na Senovem in v Brezianici. Večerna politična šola bo trajala štiri mesece, kar znaša po programu 36 učnih ur; 13 predavateljev večerne politične šole je bilo na posvetovanju na Bledu. Imeli smo tudi posvetovanje na osnovi potopisja v Vidmu-Krškem in v Novem mestu; pripravljamo mladinsko politično šolo. Po programu delavske univerze imamo: 10 ur javno in tribuno v Vidmu-Krškem, 6 ur tribuno v Novem mestu, 6 ur tribuno v Senovem in v Brezianici. Za izvajanje tega programa imamo pri krajevnih organizacijah SZDL tako imenovane sekcije za izobraževanje

metod, kakršne navaja pisec »... par vrstic, ki so bile objavljene v dnevnem časopisu pod naslovom »novicami...«, pač pa smo se vsake tedaj seminar ali predavanje splošno pogovorili s predstavniki delovnih kolektivov in drugimi, kar je razvidno tudi iz arhiva.

OSREDNJE NOVOLETNE PRIREDITVE V LJUBLJANI

TOREK, 26. DECEMBRA

I. Gospodarsko razstavišče:

Novoletni sejem od 9. do 20. ure.

Razstava igrač v Jurčiču

Kongres LM
Makedonije

Letno delo organizacij ljudske mladine pri graditvi materialne osnove in socialističnih družbenih odnosov. Na kongresu so med drugim ugotovili, da postaja organizacija Ljudske mladine Makedonije čedalje bolj družbena tribuna mladine. Udeleženci kongresa so posebno poudarili potrebo organizacijskih sprememb in prilagajanja organizacij ljudske mladine razvoju naše skupnosti.

Včeraj je govoril na kongresu LM Makedonije tudi predsednik CK LM Jugoslavije Mika Tripalo, ki je med drugim rekel, da je kongres LM Makedonije kot prvi v vrsti republikanskih kongresov širšega in splošnega jugoslovanskega pomena. Potem je govoril o perspektivnem planu gospodarskega razvoja države z vidika šolanja in zaposlovanja mladine. Spremembe ki nastajajo v naši državi na področju nadaljnjega razvoja družbenega samoupravljanja, kakor tudi spremembe v našem gospodarskem sistemu so odločilne pomena ne samo za naša, ampak tudi za celotno jugoslovansko mladino. Vse to vključuje mladina v družbeno in politično življenje, marveč tudi za njeno socializacijo. V govoru je poudaril Mika Tripalo, v sedanjih fazah razvoja je zelo važno, da mladina v čimvečjem številu sodeluje v odločanju na sestankih delovnih kolektivov in v organih družbenega samoupravljanja.

Mika Tripalo je poudaril tudi pomen priprave na sklicanje republikanskih kongresov in rekel, da se morajo organizacije LM zavzeti za čim hitrejšo spreminjanje metod dela, da pa se te priprave ne smejo odvijati samostojno. Raznolikost pogojev v raznih krajih naše države sprito dosežene stopnje razvoja, kulture, političnega razvoja terja tudi drugačno metodo dela politične organizacije, hkrati pa tudi bistveno vpliva na njeno vsebino dela. Tripalo se je zavezel za to, da organizacije LM najdejo svoje pravo mesto v sistemu družbenega samoupravljanja in da zlasti okrepi funkcijo idejnega vzgojitelja mladega rodu. Po njegovem mnenju je treba težišče dela mladinskih organizacij osredotočiti v komuni na usposabljanje občinskih komitejev LM, da postanejo družbeni faktorji, ki lahko mnogo prispejajo k socialistični vzgoji mladine.

Delo skupščinskih odborov

ma otroške zaštite. Prevladuje mnenje, da bi bilo najbolje, da bi skupščinska odbora dala priporočilo, ki naj bi vsebovalo predloge za razvoj vseh oblik otroške zaštite. Enotni so bili v gledišču, da je treba vprašanje otroške zaštite reševati v stanovanjski skupnosti. V teh okvirih so načeli vprašanje ustanavljanja cenovnih ustanov za otroke zapostavljenih roditeljev, ki bodo tako briga za njihove otroke, dokler so oni na delu, ter vprašanje zaštite otrok brez staršev in invalidnih otrok.

V debati, v kateri so sodelovali Vera Aceva, Rade Jakšić, Spasenija Babović, Ismet Šaćiri, Imre Balint, Lidija Sentjarc, Latinka Perović, Branka Savić in drugi, je bilo govora tudi o virih sredstev za otroško zaščito in njihovem racionalnem izkoriščanju. V tej zvezi je bila splošna misel, da bi z morebitnimi predpisi zagotovili odstotek otroškega dodatka, ki bi ga komune uporabile za otroško zaščito.

Odbora bosta jutri nadaljevala delo.

Danes sta sodelovala tudi zakonodajna odbora obeh zborov Ljudske skupščine.

Plenum CK ZK
Črne Gore

ko Nilević in Nikola Kovačević.

Na popoldanski seji so diskutovali Vojo Srzentić, Velizar Škerović, Savo Brković in Milo Boričić. Pretežno del svojih izjav so posvetili odnosu organizacije ZK do mladinske organizacije, nekaterim napadom poimenovalim posameznih članov in organizacij ZK do idejne borbe za krepitev in razvoj socialističnih družbenih odnosov, investicijski politiki in namenskemu trošenju sredstev v večini gospodarskih organizacij, neupravičeno visokim osebnim dohodkom v republikah zdravstvenih ustanovah in drugem.

Zatem je povzel besedo sekretar ZK Črne Gore Blažo Jovanović. Obširno je govoril o nekaterih slabostih organizacij Zveze komunistov, na katere je opozoril tudi zadnji plenium CK ZK.

Na koncu plenuma je bilo sklenjeno priporočiti občinskimi komiteji Zveze komunistov, naj takoj začno skrbno preučevati gradivo III. plenuma CK ZK, v čigar stališčih in priporočilih bodo najlaže našli svoje mesto in vlogo v nadaljnjem delovanju.

Bizerta

Pred francosko-tunizjskimi razgovori v Rimu prireja stranka Neodestur v Tuniziji sestanke, na katerih izražajo prebivalci pripravljenost na odpor, če bo Francija še nadalje odklanjala evakuacijo oporišča.

Vladni list »Al Amal« piše, da normalizacija odnosov s Francijo ni mogoča, dokler ne bo došlo do umika Francozo iz oporišča. List poudarja, da je minilo že pet mesecev, odkar so prenehale sovražnosti, Francija pa še ni pokazala pripravljenosti, da izprizni vojaške naprave v Bizerti.

Telegrami

POI... SREJEL NOVEGA SUDANSKEGA VELEPOSŁANIK... BEOGRAD. Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je včeraj dopoldne sprejel na protokolarni obisk novega sudanskega veleposlanika v Jugoslaviji Jusufa Mustafaa el Tinaja.

NAS VELEPOSŁANIK PRI SUDANSKEM ZUNANJEM MINISTRU. — KARTUM. Jugoslovanski veleposlanik Zivadin Simić je obiskal sudanskega zunanjega ministra Ahmeda Kheira. V daljšem in pristranskem razgovoru sta izmenjala mnenja o prečutih mednarodnih problemih in o dvostranskem sodelovanju ter možnostih za njegovo izboljšanje.

RAZGOVORI MED NASERJEM IN U NUJEM. — KAIRO. Predsednik ZAR Naser in predsednik burmanske vlade U Nu sta imela v Kairu razgovore, na katerih sta razpravljala o izboljšanju sodelovanja med ZAR in Burmo.

BREZNEV O INDIJSKI AKCIJI V GOL. — MADRAS. Predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Leonid Breznev, ki je na obisku v Indiji, je podprl akcijo Indije v Gol. Na zborovanju v Madrasu je Breznev poudaril, da sovska vlada in ljudstvo delita z Indijo veselje, da so Goa, Daman in Diu rešeni portugalske kolonialne nadvlade.

PODPREDSEDNIK MEDNARODNEGA RDEČEGA KRIŽA BO ODPOTOVAL V KATANGO. — ZENEVA. Podpredsednik Mednarodnega odbora Rdečega križa Frederic Sordet bo odpotoval v Katango, da bi sodeloval v preiskavi o umoru šefa misije Rdečega križa v Katangi Georgesa Oliveta.

AVSTRALIJA BO SPET UVEDLA NADZORSTVO NAD VOZOVOM. — CANBERRA. Avstralska vlada bo v kratkem ponovno uvedla kontrolo nad uvozom, da bi zaščitila domačo industrijo in zmanjšala brezposelnost.

DELO

PO DEMONSTRACIJAH PROTI OAS

Protest pariških policajev
proti dvoličnosti oblasti

OD NAŠEGA DOPIŠNIKA

PARIZ, 25. decembra. Pariški policaji so nezadovoljni s svojimi šefi. To tokrat odkrito pravijo. Med vrstami komunistov lahko razberemo vzroke spopada: osebe pariske prefektore, vključeno v sindikat, sodi, da se je treba z večjo odločnostjo boriti proti terorizmu OAS, medtem ko direktive vrhovnega policijskega šefa v Parizu, prefekta Papona, vzbujajo njegovim podrejenim sumničje, da prefekt ni kdoče kako vnet za to, da se postavlja po robu Salanovim teroristom.

Spor je nastal tik pred splošnim demonstracijam proti OAS, ki so jih 19. decembra organizirale velike sindikalne centre. Tedaj je osebe pariske prefektore zahtevalo od predsednika republike, notranjega ministra in svojega prefekta, naj razveljavijo prepovedi za vse manifestacije, ker policaji ne morejo razganjati demonstrantov, ko se z njimi v bistro strinjajo. Prefekt pa je ostal trmast. V Parizu so poklicali okrepitve od zunaj. Z manifestanti so obračunavali skrajno surovo, kar so tisk in politične stranke v svojih komunikacijah označile za divjaštvo.

Minister je na o grajal uslužbenca prefektore, ki je hkrati sindikalni funkcionar. Člani sindikata v prefekturi so se potem uprli. V danes objavljenem sporočilu so napisali: »Člani sindikata pariske prefektore protestirajo proti dvoličnosti oblasti, ki bega zavest in povzroča zmedo med čuvarki javnega reda, zmedo, ki je izključno v korist subverzivnih elementov«.

V čem je stvar, so razložili z naslednjo aluzijo: je minister za vojsko — pravi sindikalno organizirani čuvarki reda — lahko pozval oficirje in vojsake, naj se bore izključno proti terorizmu OAS, zakaj tudi notra-

ni minister ne pozove čuvarki reda na boj proti terorizmu, namesto da jim izdaja direktive, naj razganjajo manifestante, ki so proti OAS. Salanovi teroristi so uvedli strahovlado na Azurni obali. Atentati na marsejskem področju — kjer je predinočnim eksplozivom plastična mina pred jugoslovanskim generalnim konzulatom — skoraj da več ne pomehajo. Nastaja vtis, da hoče Salan s terorjem ustvariti psihološko osnovo za vzpostavitev nekakega svojega »mostišča« na južni obali Francije, nasproti Alžiriji. Ti kraji so sicer izredno primerna tla za ultrakolonialistične teroriste, ker se francoski izseljenci iz Alžirije pretežno naseljujejo na tem področju.

Včeraj je OAS uprizorila dve novi akciji: vsi trgovci v Nici so dobili svarilo, da bodo »plastičirani«, če bodo oglašali v dnevniku »La Patrie« (list KP Francije), vsi lastniki kinematografov pa so dobili podobno opozorilo, če bi se drznili v svoj program uvrstiti kakšen film Brigitte Bardot, ki nedavno ni hotela plačati podkupnine OAS.

S. Glumac

Delna mobilizacija
na otoku Bali

Indijski tisk poudarja, da je Indonezija izčrpala vsa sredstva za miroljubno poravnano spora

DZAKARTA, 25. dec. (Reuter). Guverner otoka Bali je danes odredil delno mobilizacijo. Pozval je vse civilne uslužbence, uslužbence privatnih družb in študente, naj se prijavijo v vojaške tečaje.

Kakor poroča Tanjug iz New Delhija, piše današnji »Times of India«, vplivni delijski list, da ne le v Indiji, ampak širom po Aziji in Afriki z velikim razumevanjem spremljajo odločenost in napore Indonezije, da dobi nazaj svoje ozemlje v Zahodnem Indijanu. List poudarja, da Džakarta ni več ne upa, da bo Nizozemska po tolikih letih razumela nujnost, da prizna neodvisnost Indonezije, ki so jo vedno pod nizozemsko kolonialno upravo.

V zvezi s poskusi Nizozemske, da bi prenesla upravo v Zahodnem Indijanu na organe OZN, omenjeni list poudarja, da ozirom svetovne organizacije ni mogoče odstopiti ozemlja, ki pripada drugi suvereni državi, v tem primeru Indoneziji. List izraža vso podporo odločitvi predsednika Sukarna, da z vsemi sredstvi, ki so mu na voljo, zaščiti nedotakljive pravice, ki jih ima Indonezija do tega dela svojega ozemlja. Pri tem se zdi izčrpana vsa sredstva za miroljubno poravnano spora.

»Lahko bi prepričali oborožen spopad«, zaključuje list, »če bi ZDA, Velika Britanija in druge zahodne države ravnale pošteno in svetovale nizozemski vladi, naj se v tem zadnjem trenutku vda v to, kar je neizogibno«.

Ameriški protest
v Berlinu

Berlin, 25. dec. (Reuter). — Ameriški veleposlanik v Zahodni Nemčiji, Dowling je poslal sovjetskemu veleposlaniku v Berlinu Peruhinu protest, ker policija DR Nemčije v soboto ni dovolila tistem civilistom, ki niso poznali dokumentov, da bi šli iz zahodnega vzhodni del Berlinu. Civilisti so spremljali ameriškega komandanta v zahodnem Berlinu generala Watsona, ki se je v avtomobilu peljal v vzhodni Berlin, da bi pri sovjetskem komandantu polkovniku Solovjevu protestiral proti pogoštni izmenjavi delegacij, pa so zdaj narekovali to, potrebo. Kakor piše tisk, so pred nekaj meseci v vrsti ustanov organizirali zasebne tečaje za učenje ruščine. Razen tega je nad tisoč mladih kubanskih kmetovalcev na strokovnem izpopolnjevanju v Sovjetski zvezi. Sodiijo, da tu di program medsebojne tehnične pomoči narekuje potrebo, da se uče ruščine.

Na železniških progah ni bilo čutiti tako hudih posledic slabega vremena kot na cestah. V Srbiji je prekinjen promet samo na dveh progah, vendar pa vozijo mednarodni vlaki iz Avstrije, Madžarske in Italije z velikimi zamudami.

Letala so danes normalno letela na vseh zimskih linijah. Imela pa so zamude, ker je bilo treba večkrat »raniti« njih led. Prav tako je sneg tla na letališčih precej oviral vzlet in pristaneke letal.

V večernem prometu je stanje za sedaj še normalno, ker na rekah še ni ledu.

Hud mrak s snegom je v zadnjih dneh zadel vse dele Hrvaške, vendar ni povzročil znatno v notranjem železniškem in letalskem prometu. Jutranje temperature so se na Hrvaškem gibale od -14 stopinj Celzija na Sijemsku, do -11 stopinj Celzija na Hvaru. V Zagrebu je

bil -11 stop. Celzija, na Reki -3, v Splitu pa +2 stopinji Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je koristil zimskim posevkom. Kakor za-

trjujejo strokovnjaki zveze agrometeorološke službe, ni pšenici še nikjer škodilo in, kakor pravijo, kaže povsod zelo dobro. S pšenico je danes v Jugoslaviji posejanih približno 2,1 milijona hektarov zemljišča.

V Sloveniji so zabeležili najnižje temperature v Slovenem Gradcu, in sicer -20 stopinj Celzija, medtem ko je bilo v Ljubljani -14, v Mariboru -15, na Gorenjskem -18, v Kopru pa -4 stopinje Celzija.

Sneg, ki ga je na posameznih območjih države do pol metra, je